

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Katedra žurnalistiky

**ARGUMENTACE NA TÉMA ISLÁM V ČESKÉ
REPUBLICCE VE VYBRANÉM DÍLU DISKUZNÍHO
POŘADU HYDE PARK**

(An argument on the subject of Islam in the Czech Republic

in a selected episode of Hyde Park talk show)

Bakalářská diplomová práce

Veronika POŽÁROVÁ

Vedoucí práce: Mgr. Petra Chvojková

Olomouc 2015

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla jsem v ní veškerou použitou literaturu i další zdroje. Práce obsahuje 103673 znaků.

V Olomouci dne

Tímto bych ráda poděkovala Mgr. Petře Chvojkové za pomoc při výběru a specifikaci tématu a za odborné vedení této bakalářské diplomové práce.

Abstrakt

Hlavním obsahem této práce je analýza argumentace hosta vybraného dílu pořadu Hyde Park ČT24. Hostem tohoto dílu je Martin Konvička, který zde diskutuje na téma islám v České republice. Cílem práce je pomocí analýzy použitých argumentů zjistit, zda je argumentace komplexní, nebo jsou zde účelově užívány vybrané typy argumentů, dále popsat argumentační styl a hosta a užití argumentační strategie.

Klíčová slova

Argumentace, argument, pseudoargument, argumentační styl, argumentační strategie, Hyde Park, islám

Abstract

The main content of this paper is an analysis of the guest's arguments in the selected episode of Hyde Park talk show ČT24. The guest of this episode is Martin Konvička, who discusses the topic of Islam in the Czech Republic. The purpose of this paper is to analyse the used arguments and find out whether they are complex or if the type of arguments are purpose-built, also the aim is to describe the guest's argumentative style and used strategies.

Key words

Argumentation, argument, pseudoargument, argumentation style, argumentative strategies, Hyde Park, Islam

Obsah

Úvod	6
Metodologie	7
I. TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1. Argumentace	10
1.1. Toulminova teorie	11
1.2. Pragma-dialektika	12
2. Argument.....	16
2.1. Vymezení pojmu	16
2.2. Struktura argumentu.....	17
2.3. Argument vs. pseudoargument	20
2.4. Posuzování platnosti argumentu	23
3. Mluvená argumentace – identifikace argumentu	25
4. Shrnutí teoretické části	29
II. PRAKTICKÁ ČÁST	30
5. Uvedení do kontextu	30
5.1. Charakteristika Hyde Park ČT24	30
5.2. Představení dílu a účastníků.....	31
5.3. Souvislosti tématu diskuze.....	31
6. Analýza.....	32
6.1. Shrnutí analýzy	51
6.2. Argumentační styl hosta	52
6.3. Argumentační strategie	54
7. Diskuze k dílu.....	55
Závěr.....	58
Pramen.....	59
Literatura	59
Internetové zdroje.....	62
Příloha	63

Úvod

Diskuzní pořady jsou fenoménem několika posledních desetiletí v historii televizního vysílání a v České republice se těší divácké oblibě od nástupu komerčních televizí na mediální trh. V té době vznikla televizní diskuze konfrontačního charakteru, která byla, co se českých politických pořadů týče, výraznou změnou. Diskuzní pořady slouží k představení názorů a myšlenek jednotlivých diskuzních stran, které je za usměřování moderátorem představují publiku a pomocí argumentů vůči druhé straně se jej snaží přesvědčit o správnosti svého postoje.

Bakalářská práce se zabývá argumentací na téma islám v České republice ve vybraném dílu diskuzního pořadu Hyde Park, a to konkrétně analýzou použitých argumentů. Hlavním cílem této bakalářské práce je tedy analýza argumentace hosta. Ptáme se, zda je argumentace k dané oblasti ve vybraných pořadech komplexní, nebo zda jsou účelově užívány vybrané typy argumentů, které vytváří mediální obraz události. Abychom mohli otázku zodpovědět, bude třeba provést analýzu argumentačního stylu hosta. Budou identifikovány argumentační strategie a typy argumentů, které účastník diskuze použil. Posuzovat budeme platnost použitých argumentů, nikoliv jejich pravdivost či korespondenci s realitou. Práce si klade za cíl také co nejvyšší možnou objektivitu a nestrannost k tématu a vyjádřeným názorům, což znamená, že budeme k analýze přistupovat s neutrálním postojem k tématu islámu v České republice.

„Argumenta non numeranda, sed ponderanda sunt.

Argumenty se nemají počítat, ale zvažovat.“¹

¹ Szymanek 2003: 48

Metodologie

Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část sestává ze čtyř kapitol a jejím cílem je vymezit pro potřeby práce problematiku argumentace, argumentu a mluvené argumentace. V první kapitole teoretické části je vymezen pojem argumentace, dále jsou představeny přední argumentační teorie a rétorické přístupy, a to konkrétně Toulminova teorie a argumentační teorie zvaná pragma-dialektika.

Ve druhé kapitole teoretické části práce vymezuje pojem argument, pokračuje rozborem jeho struktury a představuje hlavní argumentační zásady. Dále rozebírá pojmy pseudoargument a vymezuje pojetí platnosti argumentu, což budeme potřebovat pro analýzu.

Třetí kapitola se zaměřuje na téma mluvené argumentace jako takové a představuje její základní specifika, také vysvětluje, jak je argumentace v mluveném textu identifikována, čehož bude využito následně pro část praktickou. Dále se třetí kapitola věnuje debatě, a to jejímu historickému vývoji a kolizi s etikou. Čtvrtá kapitola pak krátce shrnuje teoretickou část práce.

Praktická část se skládá ze tří kapitol. V první kapitole uvedeme informace, které mohou mít vliv na povahu diskuze nebo jsou potřebné k analýze konkrétního dílu pořadu. Budeme nejdříve charakterizovat vybraný diskuzní pořad, dále představíme konkrétní vybraný díl a jeho účastníky, tedy hosta a moderátorku. Následně stručně uvedeme vybrané souvislosti tohoto tématu.

Stěžejní pro praktickou část bude druhá kapitola, tedy analýza argumentace, identifikace použitých argumentů, příp. argumentačních strategií a popis argumentačního stylu hosta. Předmětem analýzy bude vybraný díl pořadu Hyde Park ČT24 s hostem Martinem Konvičkou, představitelem iniciativy Islám v České republice nechceme. Oblast argumentace, které se budeme věnovat, by se dala obecně pojmut jako islám v České republice. Tohle téma jsme zvolili na základě aktuálnosti a nejednoznačnosti problematiky a předpokládáme zde možné užití argumentačních strategií.

Při analýze budeme postupovat následovně. Nejdříve provedeme přepis výpovědí moderátorky i hosta v přesném znění. Do tohoto přepisu bude možné nahlédnout v přílohách práce. Dále už budeme pracovat s tímto přepisem. Budeme postupovat od začátku pořadu

k jeho konci a z výpovědí hosta budeme extrahovat výpovědi argumentační. Aby byla analýza strukturovaná, budeme argumentační výpovědi vázat na otázku diváka nebo moderátorky. V případě, že odpověď hosta neobsahuje argumenty, ale je důležitá pro zachování smysluplnosti argumentace a názorů, uvedeme ji také.

V argumentačních výpovědích budeme identifikovat argumenty. Pokud to bude možné, provedeme standardizaci, rozložíme argumenty na premisy a závěr. V případě, že by hrozilo, že standardizací pozměníme smysl původní výpovědi, uvedeme výpovědi v původním znění. Dále určíme, zda jde o argument jednoduchý, či složený v rámci každé hostovy odpovědi. Na základě teorie poté stanovíme platnost argumentu. V případě pseudoargumentů uvedeme, o jaký typ pseudoargumentu jde. Zaměříme se také na to, zda host odpovídá na otázku, na kterou byl tázán, což nám bude nápomocné při popisu jeho argumentačního stylu.

Tam, kde to bude nutné či vhodné, se budeme věnovat i výpovědím moderátorky a jejím argumentačním prostředkům, a to z toho důvodu, že mohou mít přímý vliv i na následující argumentaci hosta, příp. na přijetí či nepřijetí hostovy argumentace publikem. Aby na sebe jednotlivé otázky, odpovědi a další výpovědi navazovaly, budeme krátce popisovat i neargumentační úseky diskuze.

V případě, že v argumentaci hosta identifikujeme nějakou argumentační strategii, popíšeme, kde v argumentaci a jakým způsobem ji host používá. Dále na základě výsledků analýzy popíšeme hostův argumentační styl. Uvedeme např., jaké argumenty používá, jak reaguje na protiargumenty.

Ve třetí kapitole praktické části uvedeme některé vybrané reakce na tento díl pořadu Hyde Park ČT24, které se krátce po odvysílání objevily v médiích. Tyto reakce budeme krátce konfrontovat se zjištěním naší práce.

V závěru práce především shrneme výsledky a poznatky praktické části a budeme je diskutovat. Posoudíme také, zda došlo k naplnění stanovených cílů práce.

Pro účely práce budeme čerpat z děl zahraničních autorů, a to předně z publikací teoretiků argumentace, jakými jsou britský filosof Stephen E. Toulmin a jeho dílo *The Uses of Argument*, a dále dvojice nizozemských filosofů a vysokoškolských profesorů Frans van Eemeren a Rob Grootendorst. Budeme používat též publikací, které se věnují výzkumné činnosti těchto výše jmenovaných autorů, sumarizují je, rozvádějí a doplňují.

Konkrétně jde o publikaci autorů Evelin Feteris a Barta Garssena. Především pro potřeby typologie pseudoargumentů budeme využívat přehledný *Terminologický slovník – Umění argumentace* polského autora Krzysztofa Szymanka. V práci bude využito i děl autorů českých, zejména Jiřího Krause - *Rétorika v evropské kultuře i ve světě* či *Jazyk v proměnách komunikačních médií*. Využívat budeme samozřejmě i další odborné publikace.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. Argumentace

V této práci budeme na argumentaci pohlížet především z hlediska komunikačního. Milan Klapetek argumentaci označuje jako proces cíleného předkládání tvrzení a informací, jehož cílem je dosáhnout u přesvědčované strany změny názoru na určitou skutečnost či otázku.²

Van Eemeren a Grootendorst ji pak charakterizují v širších souvislostech jako verbální aktivitu zprostředkovanou za použití jazyka, a také aktivitu sociální, zahrnující další účastníky diskuze, na které jsou argumenty mířeny, a nakonec také činností racionální, založenou na rozumových úvahách. Jako důležitou charakteristiku argumentace uvádí, že se vždy týká nějakého určitého hlediska či postoje, které jsou pomocí argumentace obhajovány.³

Argumentace slouží jak ke stírání rozličných postojů akceptováním nabízeného argumentu druhou stranou, tedy k jejímu přesvědčení, tak k získání náklonnosti případné strany třetí na základě argumentů⁴, a to zejména v případě diskuzních televizních pořadů, kde se diskutující snaží pro své názory a postoje přesvědčit především diváky.

Bokr a Svatek uvádějí, že při argumentaci, ať už mluvené či psané, se projevují vždy tři složky, a to obsahová, formální a emocionální. Hlavní složka je obsahová, ale v argumentaci záleží také na tom *Jak?* a *Kým?*.

V této práci budeme argumentaci chápat jako komplex argumentů složených pro podporu určité teze za účelem přesvědčení někoho dalšího o správnosti této teze. Za komplexní argumentaci budeme považovat takovou, která k přesvědčení neuzívá pseudoargumentů (viz níže).

Studiem argumentace, a to její strukturou, principy i samotným uměním přesvědčování, se zabývali již antičtí filosofové. Aristoteles (384 - 322 př. n. l.) se problematice argumentů, a to konkrétně dialektickým a řečnickým sylogismům, věnoval ve svém díle *Rétorika*. O síle

² Klapetek 2008: 82

³ Eemeren, Grootendorst 2004: 2

⁴ Eemeren 2010: 13

přesvědčování za použití vhodných argumentů pojednává též dílo *O řečnickovi*, jehož autorem je Cicero (106 - 43 př. n. l.).

Autoři kromě rétoriky pracovali také s pojmem logiky, elementem důležitým jak pro vedení racionální argumentace, tak pro předkládání důkazů a celkovou stavbu projevu, a dále také s pojmem dialektiky, kterou bylo v té době myšleno umění regulované debaty podepřené racionálními argumenty.

Téma debaty bylo popsáno v Aristotelových spisech *O sofistických důkazech*, v díle *Topiky* nabízí přehled možných argumentačních útoků a předkládá návody pro úspěšné vedení diskuze a získání diskuzního protivníka na naši stranu. Díla obou autorů do dnes patří k základům teorie argumentace.

Samostatnou část argumentace tvoří pseudoargumenty, které jsou součástí pseudoargumentace.⁵ Touto částí se budeme v práci podrobněji zabývat v samostatné podkapitole.

1.1. Toulminova teorie

Strukturu argumentace popisuje britský filosof a logik Stephen Edelston Toulmin. Toulmin dal základ komunikačnímu studiu argumentace a mnozí další teoretikové argumentace na něj navazují nebo se u něj inspiroují.⁶ Ve své publikaci *The Uses of Argument* uvedl svoje výhrady ke zkoumání argumentů, jak ho praktikuje formální logika, a představil svůj model argumentace, nazývaný také „Toulminův model“⁷.

Podle něj se každá dobrá a logická argumentace skládá ze šesti základních elementů, které jsou klíčové pro její úspěšnost. Prvním z elementů jsou **data**, tedy soubor informací, které slouží jako fakta či důkaz pro podložení dané argumentace. Na tomto bodě celá argumentace stojí⁸.

Tvrzení je dalším z prvků, ze kterých se skládá racionální a logická argumentace. Tvrzením se myslí myšlenka, o které argumenty pojednávají, a kterou se snaží vysvětlit na základě

⁵ Bokr, Svatek 2000: 157

⁶ Klein 2007: 9

⁷ Toulmin 2003: 117

⁸ Kirschner 2003: 76

podložení elementem prvním, tedy daty a informacemi. Tvrzení je tedy důvodem celého procesu argumentace.

Třetím prvkem argumentace je **odůvodnění**. Odůvodnění je obecný hypotetický a často též implicitní výrok, který slouží ke spojení tvrzení s daty tak, aby vznikla racionální návaznost, která sestavuje strukturu úspěšné argumentace. Jen taková argumentace, jejíž tvrzení jsou s daty svázána logickými odůvodněními, může být podle Toulmina argumentací platnou.

Kvalifikátory jsou čtvrtým elementem, který Toulmin pro svůj model používá. Kvalifikátor je důležitou součástí argumentace, jelikož právě na něm závisí, jak silná výsledná argumentace vlastně bude. Kvalifikátorem je tedy prohlášení, které může argumentaci jak výrazně oslabit, tak také výrazně posílit. K posílení dochází v případě, kdy podpoří tvrzení, na základě kterých se argumentace stává platnou.

Pátou součástí argumentace jsou **protiargumenty**, které jsou dle Toulmina výjimkami odůvodnění, což konkrétně znamená, že protiargumenty disponují silou předložené odůvodnění vyvrátit. Protiargumentem tedy mohou být mimořádné okolnosti, za kterých je možné vyvrátit odůvodněný závěr argumentu. Protiargumenty jsou též založené na principu nepoužitelnosti odůvodnění.⁹

Poslední, šestou, součástí argumentace je dle Toulmina **podpora** nebo též ujištění, což je bod sloužící k podpoře výroku vyjádřeného v odůvodnění.

Tvrzení, data a odůvodnění jsou základními komponenty argumentace, tři další jsou pouhým doplněním a řečník je při argumentaci může a nemusí použít, a to zcela na základě vlastního uvážení tak, aby dokázal oponenta přesvědčit. Ve své teorii argumentace pracoval Toulmin, stejně jako v jeho dalších teoriích, s prvkem rozumnosti, což je český překlad pojmu „reasonableness“.

1.2. Pragma-dialektika

Pragma-dialektika je analytickým přístupem, který je od sedmdesátých let vyvíjen kolektivem nizozemských autorů, předně Fransem van Eemerenem a Robem Grootendorstem. Pragma-dialektika je dialektickou teorií argumentace, která v sobě integruje jak poznatky

⁹ Walton 2013: 31

z filosofie, tak pragmatiky.¹⁰ Pragmatikou rozumíme specifické odvětví sémiotiky, tedy teorie znaku, které zkoumá vztah znaků k jejich uživatelům, interpretům. Pragmatika tedy zkoumá jevy, které jsou podmíněny užíváním jazyka.¹¹

Teorie argumentace vyvinutá Fransem van Eemerenem a Robem Grootendorstem se stala důležitým nástrojem pro potřeby výzkumných pracovníků celého světa, a je zejména používaná v procesu identifikace argumentů v právních a dalších textech. Postupem let je tak tato teorie za přispění dalších teoretiků a odborníků neustále více rozšiřována o další elementy a nové poznatky.¹² Rozšířená pragma-dialektika do svého zkoumání argumentace zařadila též výzkum rétorických strategií.¹³

Pragma-dialektická teorie může být charakterizována jako proces zabývající se argumentací, její analýzou a následným hodnocením. Argumentaci samotnou pragma-dialektický přístup vysvětluje jako *„verbální, sociální a racionální činnost, která má za cíl přesvědčení k akceptování určitého stanoviska, a to na základě předložení souboru propozic, které zdůvodňují či odmítají propozici ve stanovisku vyjádřenou.“*¹⁴

Argumentace je tedy z pohledu pragma-dialektiky považována za komunikační nástroj, který slouží pouze k jednomu jedinému záměru, kterým je přesvědčení oponenta o prezentovaném stanovisku. Při analytickém zkoumání argumentace pracuje teorie s pragmatickými a dialektickými nástroji – jak je již zřejmé ze samotného názvu přístupu – při čemž z pohledu pragmatiky je argumentace účelným použitím jazyka. Dialektickým problémem je argumentace z toho důvodu, že vyžaduje účast minimálně dvou stran, které se navzájem snaží vyřešit nesoulad ve svých názorech aplikací metodických nástrojů v dobře řízené a strukturované diskuzi.¹⁵

Právě struktura diskuze, ve které se diskutéři snaží vyřešit nesoulad ve svých názorech, je jedním z předmětů teorie pragma-dialektiky, která ji popisuje ve svém modelu kritického dialogu. Ten je členěn na čtyři fáze, z nichž první je **fáze konfrontační**, která je prvním bodem diskuze, v němž dochází k názorovému střetu a jeho identifikaci.

¹⁰ Feteris, Garssen 2011: 7

¹¹ Hirschová 2013: 12-13

¹² Feteris, Garssen 2011: 7

¹³ Svačinová 2014: 58

¹⁴ Eemeren, Grootendorst 2004: 1

¹⁵ Houtlooser, Rees 2006: 14

Na základě identifikace mohou strany přejít k **fázi** druhé, která se nazývá **otevírací**. V této fázi jednotlivé strany diskuze prezentují svá stanoviska, posuzují, zda v nich mohou najít nějaké společné elementy, či zda se jejich názory dostávají do výrazného střetu. Na základě tohoto posouzení mohou diskuzní strany přejít k bodu třetímu, kterým je **fáze argumentační**. Během ní dochází k předložení argumentace obou stran, při čemž každá z nich se snaží obhájit své stanovisko a stejně tak každá z nich v roli antagonisty vyvrací stanovisko strany druhé, vznáší pochybnosti či kritiku.

Poslední **fáze** kritického dialogu se nazývá **uzavírací** a dochází při ní k vyřešení střetu názorů.¹⁶ Van Eemeren a Grootendorst definovali patnáct pravidel, dle kterých by měl být kritický dialog konstruován, aby dokázal zdárně dojít právě až do fáze poslední, tedy k vyřešení střetu názorů. V této práci uvedeme jen některé z bodů, které jsou důležité jako východiska pro účely praktické části práce.

Prvním bodem a základním pravidlem každého názorového střetu a z něho plynoucí kritické diskuze je fakt, že každý člověk má právo na vlastní názor, na jeho obhajobu, a stejně tak na pochybnost a vyvracení argumentů strany druhé. Předmětem kritické diskuze tak může být cokoli, a stejně tak se diskuze může kdokoli zúčastnit.

Druhý bod říká, že však stejně tak, jako má každý člověk právo na svůj názor, má stejně tak druhý – který stejné stanovisko neuznává – právo na obhajobu názoru vlastního, vystoupení vůči osobě první a započnutí kritického dialogu.

Podle **bodu třetího** má každá osoba, vůči jejímuž názoru byla vznesena kritika či pochybnosti, povinnost na vlastní obhajobu. Ovšem kromě případů, kdy druhá strana neposkytuje možnost řádné diskuze, předmět diskuze již není platný či byl názor již v minulosti řádně obhájen.

Aby bylo možné vůbec hovořit o tom, že se jedná o kritickou diskuzi a diskutéri argumentují, musí být naprosto zřejmé, že proti sobě stojí v rolích protagonisty a antagonisty, a toto rozdělení rolí musí být patrné až do samotného závěru diskuze.

¹⁶ Svačinová 2014: 60

Jediným možným a povoleným způsobem, jak obhájit vlastní stanovisko, je řádná argumentace, která využívá relevantních informací vztahujících se k tématu, není možné tedy argumentovat za použití pseudoargumentů či argumentů neplatných.

Antagonista má vždy právo napadnout takové tvrzení protagonisty, které dosud nebylo řádně obhájeno. Argument musí být též představen pouze jednou a diskutéri se v dialogu musí střídat, tedy není možné, aby byly vysloveny dva argumenty současně a nebyl dán diskutérům prostor k jejich obhájení. Pokud se tak děje, což speciálně v případě diskuzních pořadů s politickou tematikou bývá časté, nejde o kritický dialog a o řádnou argumentaci, jelikož není ani jednomu z diskutérů poskytnout prostor k obhajobě. Taková diskuze se v ten moment z kritického dialogu transformuje spíše k hádce, kde argumenty přestávají plnit svou funkci, ale slouží jako slovní útoky, jde tedy už o pseudoargumenty (viz níže).

Obě strany diskuze mají vždy právo vzájemně vyžadovat důkazní materiál pro podložení tvrzení, a stejně tak mají právo jej z vlastní iniciativy předložit pro podporu svého tvrzení a přesvědčení druhé strany.¹⁷

V posledních letech (od roku 2009), se v prostředí pragma-dialektiky diskutuje o používání metafor v argumentaci, a to konkrétně, zda je metafora specifickým podtypem argumentačního schématu tzv. argumentu z analogie, nebo jestli se spíše jedná o prostředek tzv. strategického manévrování¹⁸, což by v takovém případě znamenalo, že se v případě implementace metafor do textu jedná o „*strategické využití nástrojů rétoriky, které má posílit přijetí předkládané argumentace, ovšem za předpokladu naplnění pravidel kritického dialogu.*“¹⁹

¹⁷ Hample 2006: 251

¹⁸ Svačinová 2014

¹⁹ tamtéž

2. Argument

2.1. Vymezení pojmu

Pojem argument je definován a chápán více způsoby. Jeho význam se tedy může lišit v závislosti na kontextu. Především záleží na tom, jak a z pohledu jaké disciplíny na pojem nahlížíme. S pojmem argument pracuje především logika, komunikace, rétorika, lingvistika a pragmatika. V této práci použijeme pouze vybraná pojetí.

Obecně je argument většinou chápán a používán tak, jak ho definuje Encyklopedický slovník češtiny, a to jako prostředek zdůvodnění sporné teze. V tomto pojetí tak odpovídá českému pojmu *důvod* anebo také *důkaz*. Argumentem je tedy též objasnění.²⁰ V běžné komunikaci se používá např.: „Máte pro takové tvrzení nějaké argumenty?“ čímž je myšleno, zda může původce sdělení svoje tvrzení něčím podepřít, zdůvodnit, dokázat či objasnit.

Toto pojetí je blízké komunikačnímu pojetí argumentu, které popisuje Ondřej Klein. Argument zde chápe především jako důvod či podporu pro platnost teze.

Z hlediska rétorického lze na argument pohlížet jako na řečový útvar, který slouží pro krátké a jasné vysvětlení podstaty věci, a jeho přesvědčivost závisí zejména na způsobu jeho použití, a to výhradně na tom, zda je vyjádřen způsobem přiměřeným a dekorativním.²¹ Podle Glennové je argumentem myšlena verbální či vizuální informace prezentující určitý názor či hledisko, a která využívá logického základu k tomu, aby dokázala protistranu, ke které je vyslána, přesvědčit o své správnosti.²²

Autor Terminologického slovníku argumentace, Kryzstof Szymanek, argument chápe jako součást argumentační výpovědi, jako systém výroků složený z předpokladů a závěru. Za argumentační výpověď označuje takovou výpověď, ve které se pomocí výroků – předpokladů – zdůvodňuje jiný problematický výrok – závěr,²³ ale která také dále obsahuje např. počáteční úvahy, vysvětlení a různé údaje, které mají vliv na pochopení obsahu předpokladů, nebo prvky, kterými se prezentuje fakt argumentace.²⁴

²⁰ Karlík, Nekula, Pleskalová 2002: 45

²¹ Kraus 2011: 177

²² Glenn 2009: 352

²³ Szymanek 2004: 9

²⁴ Szymanek 2003: 40

Pro další účely práce budeme argument chápat jako tvrzení, které za použití výroků slouží k podpoře postoje, myšlenky či názoru subjektu, který argument prezentuje, a jeho cílem je tedy přesvědčení ostatních účastníků rozhovoru či diskuze, o jeho pravdě, správnosti a platnosti. Argument budeme považovat také za součást výpovědi argumentační a budeme předpokládat i složení argumentu z předpokladů a závěru. Za argument tedy budeme považovat i ta tvrzení, která obsahují názor autora. Např. „*Jsme součástí Evropské unie. V jiných zemích EU mají s islámem větší zkušenosti. Srovnání s jinými zeměmi EU je důležité.*“

Považujeme za důležité také zmínit, že argumenty nejsou součástí pouze odborných diskuzí a debat, ale vyskytují se v běžné komunikaci v jakémkoli prostředí, a jsou elementem používaným na všech úrovních komunikace. Jak popisuje Blažena Švandová, argumenty lidé používají, chtějí-li vysvětlit, zdůvodnit či ospravedlnit vlastní či cizí jednání, chtějí-li se poučit z chyb, chtějí-li se v něčem ujistit a v mnoha dalších situacích.²⁵ Zejména proto je velmi důležité umět rozeznávat dobře zkonstruované argumenty a rozpoznat pseudoargumenty. Použití argumentů může být silným nástrojem pro ovlivňování mínění jednotlivců i široké veřejnosti.

2.2. Struktura argumentu

Podle Freemana argument disponuje dvěma typy struktury, a to mikrostrukturou a makrostrukturou. Mikrostrukturu chápeme jako logickou podstatu argumentu, oproti tomu makrostruktura zahrnuje postavení argumentu v celém sdělení, tedy argumentaci, a při zkoumání makrostruktury posuzujeme, jak je celá zpráva koncipována s cílem dosáhnout přesvědčení.²⁶

Jak uvádí Szymanek a Švandová argument se skládá ze dvou základních částí. Z premis, kterých může být několik, a které tvoří podklady a důvody pro část druhou, kterou je závěr, který argument zdůvodňuje a obhajuje.^{27 28}

K tomu, aby bylo možné na základě premis vytvořit závěr, musí být premisa relevantní, tedy platná, a mezi premisou a závěrem musí tedy existovat logický vztah, který je neměnný

²⁵ Švandová 1999:101

²⁶ Freeman 2011: 1

²⁷ Szymanek 2004: 9

²⁸ Švandová 1999: 103

a společný. Premisy i závěry mohou být také nepravdivé, ale jen tehdy, pokud jsou pro podporu závěru předkládány relevantní a věrohodné premisy, se může argument stát účinným a přesvědčivým. Pro kvalitu argumentu jsou vztahy mezi premisami a závěrem rozhodujícím faktorem.

Premisy musí závěr podporovat, a pokud je subjekt, kterému je argument adresován, přijme jako pravdivé, měl by na základě toho přijmout jako pravdivý též závěr, a to podle jednoduchého vzorce, kdy pravdivost premis předurčuje pravdivost závěru. Pokud argument disponuje touto charakteristikou, je považován za správný.²⁹ V případě nepřijetí argumentů jako nepravdivého musí tedy jít zároveň o odmítnutí pravdivosti alespoň jedné z premis.

Jednoduché vs. složené argumenty

Argumenty rozlišujeme na jednoduché a složené. **Složenými argumenty** rozumíme argument obsahující podargumenty. Ty vznikají, pokud „*jeden nebo více předpokladů argumentu slouží ke zdůvodnění jiného předpokladu téhož argumentu.*“³⁰ Závěr podargumentu je v tomto případě závěrem zprostředkujícím, kterých může jednotlivý argument obsahovat několik, které se spojují v jeden finální, hlavní závěr.³¹

Příklad z literatury:

P1: Jan pracoval řadu let jako krajský obchodní vedoucí a potom jako ředitel divize prodeje.

P2: Jan získal značné zkušenosti v odpovědných vedoucích pozicích.

Z: Jan je dobrým kandidátem na šéfa pobočky naší firmy.

V tomto argumentu slouží předpoklad P1 ke zdůvodnění předpokladu P2, který je v tomto případě zprostředkujícím závěrem. Hlavní závěr Z je zdůvodněn pouze předpokladem P2. Daný argument tedy obsahuje podargument se závěrem P2 a předpokladem P1. Hlavní argument se skládá z předpokladu P2 a hlavního závěru Z.³²

Příklad z analyzovaného příspěvku:

²⁹ Niederle 2010: 9

³⁰ Szymanek 2004: 21

³¹ tamtéž

³² Szymanek 2004: 21

P1: Jsme v Schengenu.

P2: Hranice jsou otevřené.

P3: Je těžké zamezit vstupu radikálních islamistů.

Z: Česká vláda má obtížný úkol.

Tento argument je založen na stejném principu jako argument předchozí. P1 zdůvodňuje P2, P2 zdůvodňuje P3 a P3 zdůvodňuje hlavní závěr.

Jednoduché argumenty jsou ty, které neobsahují podargumenty a jejich předpoklady tedy přímo zdůvodňují závěr argumentu.

Příklad z literatury:

P1: Pan X nikdy nebyl přistižen při lži.

P2: Všechna obvinění jsou založena na domněnkách.

Z: Obvinění, vznesená na adresu pana X, mají být stažena.

Příklad z analyzovaného příspěvku:

P1: Jsme součástí Evropské unie.

P2: V jiných zemích EU mají s islámem větší zkušenosti.

Z: Srovnání s jinými zeměmi EU je důležité.

Sylogismus

Se strukturou argumentu souvisí také termín sylogismus, definovaný Aristotelem, který je základním instrumentem výrokové logiky, tedy nástrojem, pomocí kterého lze na základě obecných soudů dojít k závěru. Sylogismus pracuje na principu toho, že spojením dvou soudů vzniká třetí, tedy že: „*Když a vypovídá o celém b a b o celém c, pak musí také a nutně vypovídat o celém c. Taková podoba úsudku se nazývá první.*“³³

³³ Aristotelés 1961: 58

V sylogismu se pracuje se **subjektem S** a **predikátem P**, což jsou elementy, které musí být ve vztahu ke třetímu, **střednímu termínu**, označovanému písmenem **M**. Na základě jeho postavení jsou rozlišovány čtyři figury sylogismu, z nichž každá obsahuje několik typů vztahových kombinací – modů – a jen některé z nich znamenají, že je daný argument správný.

Sylogismy je též možné libovolně řetězit, a v tom případě se závěr jednoho sylogismu stává návěstí dalšího. Tyto dlouhé vzorce se objevují v některých duchovních vědách, jako například spekulativní filosofii nebo teologii.³⁴ V běžné komunikaci a diskuzních pořadech se ovšem se sylogismem téměř nesetkáme.

2.3. Argument vs. pseudoargument

Bokr a Svatek označují pseudoargumenty za argumenty falešné či argumenty „jakoby“. Jejich použití při argumentování se pak označuje jako pseudoargumentace, kvaziargumentace nebo argumentace chybná, ať už je vědomé, či nevědomé.³⁵ Švandová pak mezi chybné argumenty zařazuje konkrétně argumenty „špatné, neetické, neplatné, zavádějící, záludné, úskočné, zdánlivé, klamné a klamně přesvědčivé argumenty.“³⁶

Freeley a Steinberg pseudoargument popisují jako typ argumentu, který je jeho protikladem či parodií. Jedná se o výrok používající premisy, v jejichž pravdivost ten, kdo argument předkládá, nevěří, ale z nějakého důvodu je nucen tímto způsobem argumentovat. Při tom se nemusí vždy nutně jednat pouze o touhu neprohrát v diskuzi a za každou cenu předložit nějaký, byť nepravdivý a nesprávný, argument. Může se také jednat o argument z donucení, kdy daná formulace zakrývá jiné důvody, které autor argumentu nechce zveřejňovat. Případně se může jednat o situaci, kdy je řečník pevně přesvědčen o závěru argumentu, přestože premisy jsou nedostačující. Pro obhájení svého stanoviska je tak nucen využít pseudoargumentu, který má větší šanci uspět, než argument původní.³⁷

Pseudoargumentem je tedy takový výrok, který neodpovídá zásadám správného argumentu, tedy npracuje s relevantním vztahem mezi premisami a závěrem. Pseudoargumentů rozlišujeme několik typů, které se od sebe liší tím, na jakém principu irelevance vztahu mezi premisou a závěrem jsou postaveny.

³⁴ Klapetek 2008: 220

³⁵ Bokr, Svatek 2000: 157

³⁶ Švandová 1999: 135

³⁷ Freeley, Steinberg 2013: 95

Typy pseudoargumentů

Vyhrožování: Pseudoargument nazývaný také argument holí spočívá ve vyhrožování použitím síly v argumentaci za účelem vynucení nějakého konání nebo jeho zanechání.³⁸ Bokr a Svatek rozlišují vyhrožování fyzické, do kterého zahrnují vše od klukovské pohružky po terorismus, a vyhrožování psychické, které má s fyzickým úzkou souvislost, protože hranice mezi hrozbou a uskutečněním není zřetelná.³⁹ Nepředpokládáme užití tohoto typu pseudoargumentu v diskuzním pořadu Hyde Park, přesto pokládáme za důležité tento typ uvést.

Působení na city: Za působení na city označují Bokr a Svatek takovou situaci, kdy se argumentující pomocí příslibení nějakých výhod snaží dosáhnout kýžené odezvy.⁴⁰ V Szymankově pojetí je tento pseudoargument nazýván argumentum ad misericordiam, tedy argument na lítost, soucit. Podle něj v tomto pseudoargumentu jde o snahu, aby někdo rozhodl na základě této emoce. Výjimkou je případ, kdy řešení diskutovaného problému s city souvisí.⁴¹ Podobně jako Szymanek popisuje pseudoargument i Švandová: „*Dovolávání se soucitu a sympatií jako důvodu pro nestandardní ohledy.*“⁴² V této práci budeme tento pseudoargument ztotožňovat s pojetím Szymankovým.

Argument namířený na člověka: Tento pseudoargument spočívá v upozorňování na znaky osoby, např. na její chování, profesi, pohlaví, za účelem vyvrácení tvrzení a argumentů této osoby.⁴³ Devito tento argument označuje jako útok na oponenta, což by mohlo být chápáno spíše jako vyhrožování, jeho pojetí se ovšem shoduje s Szymankovým pojetím argumentu na člověka. Pseudoargument Devito popisuje jako koncipovaný tím způsobem, že místo obhajoby vlastních názorů se argumentující zaměřuje na osobu oponenta, a tím se snaží odvést pozornost od faktu, že sám nedisponuje dostatečnými argumenty pro obhajobu svých názorů.⁴⁴ Takový pseudoargument může být projevem frustrace nad tím, že řečníkovi dochází argumentační podpora pro své názory. Bokr a Svatek tento pseudoargument označují jako individuální apel.⁴⁵ Mohou se vyskytnout i situace, kdy je vztah mezi osobou a jí

³⁸ Szymanek 2003: 55

³⁹ Bokr, Svatek 2000: 157

⁴⁰ Bokr, Svatek 2000: 158

⁴¹ Szymanek 2003: 63-64

⁴² Švandová 1999: 166

⁴³ Szymanek 2003: 57

⁴⁴ Devito 2006: 244

⁴⁵ Bokr, Svatek 2000: 158

prohlašovanými argumenty natolik důležitý, že se nedá opominout. V takovém případě uvedení znaků osoby nelze považovat za pseudoargument.⁴⁶

Neracionální generalizace: Dalším typem pseudoargumentu je neracionální generalizace situace či vzorku, které slouží jako příklad pro podporu premisy. Řečník v tomto případě pro obhajobu svého záměru využívá nedostatečných a často nelogických podkladů, na jejichž základě vyvozuje následky a pravidla platící pro širší vzorky.⁴⁷ Velice podobný typ pseudoargumentu popisují Bokr a Svatek. Tento pseudoargument označují jako slabě induktivní argumentaci založenou na principu unáhleného zobecnění, pocházejícího z malého počtu premis nebo z premis, které lze pokládat za slabé.⁴⁸ Švandová tento pseudoargument označuje za unáhlené zobecnění a považuje jej za velice časté pochybení.⁴⁹

Argumentace kruhem: V tomto pseudoargumentu premisa předpokládá nějaký závěr, a při vysvětlování daného vztahu je závěr obhájen pouze danou premisou. Celá argumentace se tak točí pouze v kruhu a sděluje pouze předpoklady, ze kterých vychází nějaký závěr, pro jehož obhajobu je opět použito pouze daného předpokladu. Vztah mezi premisou a závěrem však není prokazatelný, racionální a logický, a je pouze nepodloženou domněnkou autora argumentu, o které se v diskuzi snaží přesvědčit.⁵⁰ Bokr a Svatek tento pseudoargument popisují jako argumentování něčím, co má být odůvodněno.⁵¹

Šikmá plocha: Švandová tento typ označuje jako kluzký svah. Pseudoargument chápe jako řetěz navazujících argumentů, z nichž každý je platný jen s jistou pravděpodobností a zároveň každý pootáčí tvrzení kýženým směrem.⁵² V Szymankově typologii argumentů by se za tento typ dal považovat argumentum ad consequentiam, neboli argument odvolávající se na následky. Ukazuje se, že následkem tvrzení byly, jsou nebo budou nějaké jevy špatné a neakceptovatelné. V případě, že není prokázána logická souvislost nebo příčinný vztah, jde o pseudoargument.⁵³ S tímto pojetím budeme také dále pracovat.

Ignorace problému: V tomto případě pseudoargument pracuje na principu nahrazení původního problému jiným, a to tak, aby odvedl pozornost protivníka a upoutal ji na problém

⁴⁶ Szymanek 2003: 57

⁴⁷ Freeley, Steinberg 2013: 86

⁴⁸ Bokr, Svatek 2000: 161

⁴⁹ Švandová 1999: 176

⁵⁰ Freeley, Steinberg 2013: 95

⁵¹ Bokr, Svatek 2000: 161

⁵² Švandová 1999: 170

⁵³ Szymanek 2003: 56

jiný, kterým ten první zamaskuje.⁵⁴ Druhé tvrzení je také vybráno proto, že se na něj mnohem snadněji argumentuje, a tak řečník používající tento pseudoargument vytváří dojem, že ohledně prvního problému skutečně racionálně argumentuje a má k němu co říci, i když vlastně první problém nahradil problémem jiným. Používání tohoto typu pseudoargumentu je velmi oblíbené v prostředí politických diskuzí.

Posunutí břímě důkazů: Dalším příkladem je argumentace založená na posunutí břímě důkazů. V případě, kdy řečníkovi dojdou vhodné argumenty pro podporu svého tvrzení, začne po oponentovi chtít, aby mu jeho tvrzení zkusil vyvrátit.⁵⁵ V takovém případě býváme během sledování diskuze svědkem vět typu „Dokažte mi, že se mýlím!“

Pseudoargumenty mají řadu dalších forem, mezi které můžeme dále zahrnout například napadání příliš odborné řeči oponenta, argumentace jmény jiných osob, kupříkladu historických postav nebo politických představitelů, častá bývá také jejich citace.⁵⁶ Dále je pseudoargumentem také argumentace tím, že ti, kteří za daným názorem stojí, se v minulosti prokázali postojem, které byly správné. Takové tvrzení se sice z části zakládá na jisté pravdě, ovšem na jeho základě nelze vyvozovat důsledky, které budou platit i nyní.

2.4. Posuzování platnosti argumentu

Niederle uvádí, že platnost argumentu souvisí s jeho správností a pravdivostí, což jsou dva rozdílné termíny, které vyjadřují odlišné charakteristiky vztahů premis a závěru v argumentu. Nepravdivost argumentu znamená nepravdivost jeho závěru, což v závislosti na vztahu závěru k premisám znamená, že je nepravdivá i alespoň jedna jeho premisa. Nesprávnost argumentu však popisuje situaci, kdy je i přes pravdivost premis nepravdivý závěr. Pokud je porušeno pravidlo vztahu mezi premisami a závěrem, argument se tedy stává nesprávným. Platným se pak argument stává tehdy, jestliže je správný a jeho premisy jsou pravdivé.⁵⁷

Definice a ukázky argumentů v publikacích ovšem často popisují argument jako izolovaný. V mluveném projevu a především v diskuzních pořadech podobu a strukturu argumentace silně ovlivňuje dialogická forma komunikace. Argumenty a podargumenty v analyzovaném příspěvku pravděpodobně nebudou se všemi komponenty zřetelně, jasně a logicky předloženy

⁵⁴ Freeley, Steinberg 2013: 96

⁵⁵ Bailly 1986: 5

⁵⁶ Bailly 1986: 5

⁵⁷ Niederle 2010: 11

jeden za druhým. Je třeba také rozlišovat mezi případy, kdy mluvčí argumentuje, a případy kdy pouze vysvětluje. Vysvětlení je součástí argumentační výpovědi, ale není argumentem samotným. Argument se od vysvětlení liší tím, že navíc snižuje spornost teze, obecněji zvyšuje míru její přijatelnosti.⁵⁸

Platnost argumentu se obecně posuzuje jinak v případě, že se jedná o **názor**. U názoru nemůžeme jednoznačně dokázat jeho pravdivost jako je tomu u faktů, např. podložením vědeckým výzkumem. Názory se spojují s pravděpodobnou platností závěru, ke kterému jsme došli, mohou mít formu návrhu, jak řešit nějaký problém, nebo doporučení. Při argumentování pak zjišťujeme, zda je daný názor dostatečně podložen rozumovými argumenty. Do oblasti názorů spadají i hodnotové soudy, pod které dále spadají soudy etické a estetické.⁵⁹

Argumentace v případě názoru je založena na předpokladu, že k obhajovanému názoru lze najít odlišný či protikladný názor.⁶⁰ K takové situaci často dochází právě v diskuzních pořadech. Může dojít na situaci, ve které ani po poskytnutí veškerých zdůvodnění názorů, nelze jednoznačně rozhodnout, který názor je ten správný.

V praktické části práce budeme posuzovat, zda host používá platné argumenty. K platnosti zde ovšem budeme přistupovat jinak, než jak je uvedeno výše. Nebudeme se pokoušet posuzovat pravdivost informací v argumentu užitých a jejich korespondenci s realitou, ale budeme se zajímat o správnost, tedy vystavění argumentu, o to, zda se nejedná o pseudoargument. Důvodem je, že na posuzování pravdivosti by bylo třeba expertních znalostí této oblasti. Např. někteří muslimové tvrdí, že jediný Korán, z něhož může být islám vykládán a interpretován, je ten v arabštině, a každý překlad už zkresluje podstatu této víry. Tudíž nemůžeme zcela objektivně posoudit, zda hostův výklad Koránu podává pravou podstatu islámu, nebo je jeho interpretace ovlivněna jeho přístupem. V případě názorů nebudeme určovat platnost argumentu, protože bychom museli zapojit subjektivní usuzování a mohli bychom tím narušit neutrální přístup k analýze.

⁵⁸ Klein 2007: 91

⁵⁹ Chejnová 2007: 54-55

⁶⁰ tamtéž

3. Mluvená argumentace – identifikace argumentu

Jak jsme již uvedli, každý argument se skládá ze dvou hlavních prvků, kterými jsou premisa a závěr, tedy stanoviska neboli také tvrzení, které jsou odůvodnitelné na základě určitých důvodů či dat.

Argument v diskuzi, či obecně mluvě, pochopitelně nikdy nebude mít jasnou liniovou podobu tak, jak ji popisují modely argumentů teoretiků a filosofů výše uvedených - například Aristoteles, Van Eemeren a Grootendorst. V diskuzi, neboli také kritickém dialogu, jak tuto činnost nazývají Van Eemeren a Grootendorst, se argumenty vyskytují také v jiných podobách, například mohou mít obrácenou strukturu. V takovém případě může být argumentace zahájena zdůvodněním, které podporuje závěr, což je klasický lineární příklad argumentu, a též zahájena závěrem.⁶¹

Dále se v projevech i v textech vyskytují argumenty, které nejsou složené pouze z jedné premisy a na ni navazujícího závěru, ale premis může být několik, a ty se mohou následně slučovat do předzávěrů, a až na základě těchto údajů bude vytvořen závěr hlavní, či dokonce více závěrů.⁶²

Také však může diskutér předložit tvrzení, které má za argument ať už záměrně, nebo dokonce nevědomky, ale přitom se o argument nejedná, jelikož mu chybí jedna ze dvou hlavních částí. Takovými výroky pak může být kupříkladu pouhé vyjádření názoru či přesvědčení, deskripce či prostý popis nějakého problému, ze kterého nelze nic dalšího logicky vyvodit.

Dalším možným útvarem je vysvětlení, které bývá s argumentem často zaměňováno, přestože každý z útvarů pracuje na zcela jiném principu. Jak jsme již uvedli, argument slouží prezentaci tvrzení, které jsou podpořeny závěrem. Oproti tomu vysvětlení nepracuje se vztahem mezi premisou a závěrem, ale je pouhým opisem skutečnosti tak, aby byla srozumitelná. Vysvětlení prezentuje proč něco nějak je, na základě čeho se k tomu došlo

⁶¹ Elio 2002: 97

⁶² Davies 1997: 74

a jak, a to je právě důvod, proč často dochází k záměně vysvětlení s argumentem.⁶³ Jak tedy poznat, kdy se jedná o argument, a kdy vyřčené podmínky argumentu nesplňuje?

Diskuze, tedy hovoření s oponentem, je činností, která disponuje velmi ztíženými podmínkami pro možnost adekvátní, rychlé a přesné analýzy. Argumenty uvedené v psaném textu lze identifikovat a zhodnotit poměrně snadno, avšak v momentě, kdy máme za úkol stíhat projev oponenta či diskutéra, je často velmi obtížné sledovat linii jednotlivých argumentů.

To bývá právě hlavním důvodem, proč je vhodné využít přímý projev k manipulaci s oponentem či publikem, nebo k oponentově diskreditaci.

Při analýze kritického dialogu je tedy nutné dávat bedlivý pozor na spojení premis a závěrů v předkládaných argumentech, umět rychle rozpoznat vazbu a dokázat v krátkém čase posoudit její logičnost či nelogičnost. Nejdříve je však nutné umět posoudit, zda je vůbec prezentovaný výrok argumentem či nikoli.

Pomůckou pro to, aby bylo možné ve velmi krátkém čase v mluveném projevu identifikovat argument, slouží především spojky, tedy slova, která spojují premisu se závěrem. V češtině se jedná například o spojení: *a proto, a tedy, z toho důvodu, jelikož* a další. Tato spojení jsou takzvanými předpoklady závěru. Přesto však přítomnost těchto spojení není zárukou, že se v daném textu jedná o argument. Může též jít o již výše zmiňované vysvětlení.

Při analýze psaného textu používáme několik nástrojů, jak rozpoznat argument. Základním elementem je zhodnocení logické vazby mezi premisou a závěrem, což však dokazuje pouze platnost argumentu, nikoli jeho správnost. Dále je možno použít klasických logických přístupů včetně vzorců. V mluveném projevu je takováto analýza však naprosto nemožná.

Právě proto je v mluveném projevu nejdůležitější soustředit se výhradně na použití jazyka a formulaci vět, a snažit se udržet pozornost s jejich tokem tak, aby bylo možné sledovat argumentační linii. Mluvená argumentace se často skládá z toku velkého množství vět, ve kterých je posloupnost a linie argumentu často silně potlačena v reakci na emoce řečníka či celkové podmínky situace, za které kritický dialog probíhá. Mluvená argumentace též mísí samotné argumenty dohromady s vysvětlováním, vlastními názory, které nemohou být

⁶³ Johnson 2006: 18

logicky podloženy a hodnoceny jako argumenty, stejně tak se v mluveném projevu rozbíjí argumentační struktura a použité elementy (viz Toulminova teorie) jsou k sobě řazeny zcela jinak, než jak je popisují teoretické modely.⁶⁴

Dalším úskalím mluveného projevu je fakt, že elementy, které se v řeči vyskytují vedle samotných argumentů, tedy vysvětlení, názory a další, často argument posilují, což je též právě důvodem, proč jsou řečníkem používány. Problémem však je, že ve velkém množství názorů a vysvětlení, které se v řeči shlukují kolem argumentu, je často oponentem či publikem velmi obtížné rozpoznat, že vlastní argument je slabý a neplatný. Plamenná řeč plná dlouhých souvětí a emočně zabarvených slov a frází tak často bývá nástrojem řečníků či diskutérů k podpoře vlastních slabých či naprosto neplatných argumentů, které tímto způsobem maskují.

Stejně tak se mohou shlukovat i argumenty samotné a jejich části se v řeči mohou prolínat. To znamená, že tvrzení, které tvoří část jednoho argumentu, může též být tvrzením argumentu jiného. Takovým svázáním jednotlivých argumentů následně vznikají celé řetězce argumentů, v nichž je pro oponenta velmi obtížné se vyznat.⁶⁵

Argumenty mohou být v mluveném projevu také prezentovány neúplně, což se může stát jak z důvodu nezvládnutého řečnického projevu ze strany argumentujícího, nebo proto, že chybějící část argumentu vyplývá z kontextu.⁶⁶

Při analýze projevu je tedy důležité věnovat pozornost jak tvrzení, tak jeho odůvodnění, a umět toto odůvodnění v řeči najít. Právě přítomnost odůvodnění odlišuje vysvětlení od argumentu. Jedna z metod, které se používají k odhalení odůvodnění, pracuje na principu toho, že z projevu, ve kterém je prezentováno nějaké stanovisko, odstraníme vše, co může být tvrzením. To, co by nám mělo logicky zůstat, je tedy odůvodněním. Pokud se v textu žádné nenachází, nejedná se o argumenty, nýbrž o vysvětlení a pouhou prezentaci názorů.

Pokud jsme nikoli pouhým divákem, ale přímo účastníkem diskuze, nejlepším způsobem k identifikaci argumentů a následné identifikaci jejich platnosti tak zůstává dialog, tedy pokládání otázek a kritických dotazů, žádání vysvětlení, podložení tvrzení důkazy a žádost o předložení dalších materiálů, které prokazují logický vztah mezi premisou a závěrem, a na

⁶⁴ Eemeren, Grootendorst 1984: 32

⁶⁵ tamtéž

⁶⁶ Edmüller, Wilhelm 2011: 186

jehož základě se argument stává platným. Zejména žádost o dostatečné, a dokonce opakované zdůvodnění, a to zejména v případě televizních diskuzních pořadů, je nejlepším a nejefektivnějším nástrojem, jak odhalit samotnou přítomnost argumentu a jeho případnou platnost.

Nedostatečné zdůvodnění bývá velmi častým nástrojem řečníků, kteří si jsou vědomi svých slabých či neplatných argumentů, kterými se snaží oponenta (či televizní publikum) ovlivnit. Speciální obranou před argumentačními technikami v takovém případě také může být technika „upřesňujícího trychtýře“, která formou opakovaného dotazování rozebere řečnickovy argumenty tak, že je možné vysledovat vztah mezi premisou a závěrem.⁶⁷ Je však nutné mít na paměti, že platný argument neznamena argument pravdivý.

⁶⁷ Edmüller 2003: 36

4. Shrnutí teoretické části

Umění argumentace je tématem, kterému je věnována pozornost, od dob antiky až po současnost. Na základě výše uvedených kapitol vidíme, že teorií argumentace a přístupů k tomuto tématu je celá řada, a každá jednotlivá teorie pracuje na jiném principu a s jinými nástroji. Jedna kombinuje čistou logiku s významem slov, další k tomu přidává zkoumání znaku či použití metafor jako strategicky postavených prostředků sloužících k přesvědčení oponenta.

I přes různorodost prezentovaných teorií a široký záběrem tématu argumentace, které zkoumají, pro použití v praktické části práce budou stěžejními základní poznatky o argumentu, tedy jeho stavbě, logické návaznosti závěru na premisu a nalezení argumentu v mluveném projevu.

Mluvený projev je zcela specifickou formou prezentace argumentů, která vyžaduje zvláštní přístup ze strany analytika, a vyznačuje se ztíženými podmínkami pro vyhotovení analýzy, a to zejména v případě, že je nutno v projevu argumenty vyhledávat přímo v reálném čase, což ale nebude náš případ. Jak jsme uvedli, mluvený projev, navíc ten, který se objevuje v politických diskuzních pořadech, je často směsicí argumentů, vysvětlení a jednostranně prezentovaných názorů, které v sobě dokáží argumenty a případné logické vztahy prokazující, zda jde o argumenty platné, velmi dobře skrýt. K této směsi se navíc pod tlakem prostředí (televizní studio, kamery) a situace (oponent z opoziční strany) přidávají emoce, které dokáží projev a použité argumenty výrazně ovlivnit, čehož jsou televizní diváci svědkem již od dob, kdy se diskuzní politické pořady objevily na televizních obrazovkách.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5. Uvedení do kontextu

5.1. Charakteristika Hyde Park ČT24

Hyde Park ČT24 je interaktivní diskuzní pořad České televize, který je vysílán od roku 2009. Jeho interaktivita spočívá v tom, že se diváci mohou podílet na výběru témat, která budou předmětem budoucích dílů, a dále také mohou posílat otázky na hosta prostřednictvím telefonu, webu, facebooku či twitteru. Vybrané otázky diváků pak moderátor/ka hostovi předloží. Pořad se vysílá od pondělí do pátku na ČT24 vždy od 20:05. Pořad moderuje Bohumil Klapetko, nebo Barbora Kroužková.

Na internetových stránkách Hyde Parku je uvedeno: *„Hyde Park ČT24, který reflektuje současný světový trend „open journalism“, patří k nejúspěšnějším a nejsledovanějším pořadům ČT24.“*⁶⁸ Na facebooku tohoto pořadu pak můžeme najít následující informace: *„Hlavní aktér dne nebo host, který má co říct, usedá ve studiu nejen proti moderátorovi, ale i proti názorové palbě vás diváků. Z vás se tak stávají spoluvůrci pořadu. Můžete nejen telefonovat a posílat SMS, ale využít i moderní komunikaci přes sociální síť, jako jsou Facebook, Twitter, Skype. A posílat můžete i videodotazy – přes portál YouTube. Další oponenty vyhledává náš tým přímo v terénu v přímých přenosech z měst i vesnic.“*

Na facebooku jsou dále uvedeny pravidla diskuze, kterými by se měli přispívající diváci řídit. Mezi těmito pravidly je např. aby se příspěvky vždy vztahovaly k věci a neobsahovaly žádnou formu reklamy či propagace, neobsahovaly neslušné a vulgární výrazy, pomluvy, výhrůžky a agresivní provokace, hanobení rasy, sexuální orientace, národa a přesvědčení jednotlivců či skupin nebo odporují zákonům ČR. Pravidla povolují anonymní dotazování a upozorňují na zákaz zveřejňování identity či osobních údajů jiných osob proti jejich vůli.⁶⁹

⁶⁸ Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/hydepark/o-poradu/>

⁶⁹ Dostupné z: https://www.facebook.com/hydeparkct24/info?tab=page_info

5.2 Představení dílu a účastníků

K analýze jsme vybrali díl Hyde Parku z 28. 1. 2015. Moderátorkou tohoto dílu je Barbora Kroužková, která vystudovala bakalářský obor politologie a mezinárodní vztahy, a dále magisterský obor politologie. Působila na Frekvenci 1, v Českém rozhlasu a nyní je redaktorkou a moderátorkou České televize.

Hostem je zde Martin Konvička, představitel iniciativy Islám v ČR nechceme, dále také entomolog a docent Jihočeské univerzity. Na svém blogu sám sebe označuje za amatérského deislamizátora.⁷⁰ Článek Respektu z roku 2011 uvádí, že Konvička se začal hlouběji studiem islámu zabývat po teroristickém útoku na Spojené státy, který se odehrál 11. září 2001. Poznatky čerpá studiem autoritativních islámských náboženských textů, prací orientalistů i ze světových protiislámských blogů. Po tomto studiu Konvička zastává názor, že islám „*není v principu nic jiného než nesnášlivá totalitářská ideologie s cílem ovládnout celý svět.*“⁷¹

Iniciativa Islám v České republice, za kterou Konvička v pořadu vystupuje, je „*neorganizovaná názorově-diskuzní platforma na Facebooku, která obhajuje demokratickou ústavu, rovnoprávnost žen a mužů a sekulární stát vůči totalitním ideologiím směřujícím k potlačení práv a svobod člověka, zejména však vůči islámu. Skupina se důrazně distancuje od jakékoliv formy náboženského a politického extremismu. Názorově reprezentuje střední proud české populace v otázce imigrace, integrace a islamizace.*“⁷²

5.3 Souvislosti tématu diskuze

Celosvětová diskuze o možné nebezpečnosti islámu byla v tomto případě obnovena po útoku na redakci francouzského satirického časopisu Charli Hebdo, ke kterému došlo 7. ledna 2015 v Paříži, a při kterém zemřelo dvanáct lidí v redakci a dalších deset bylo zraněno. Jako útočníci byli identifikováni dva muslimští bratři a útok je považován za nábožensky motivovaný teroristický čin.

⁷⁰ Konvička 2013

⁷¹ Šůra 2011

⁷² Dostupné z: https://www.facebook.com/ivcrn/info?tab=page_info

6. Analýza

Otázka: **Při jakém poměru muslimů vůči nemuslimům v populaci dojde k prudkému nárůstu agresivních požadavků muslimů vůči ostatním nemuslimským občanům? Existují v tomto smyslu nějaké relevantní informace?**

P1: Tuto informaci podává přímo Korán, kde se píše: udeřte, až vás bude 20 na 200.

Z: Relevantní informace existují.

- argument jednoduchý, odpovídá na otázku, považujeme jej za platný
- Argumentační výpověď dále obsahuje: „A pak ten verš pokračuje nějak, že prostě zvítězíte, protože nevěřící nic neví a Bůh je největší atd.“ což můžeme považovat za jisté zjednodušení a možná zesměšňování dalšího obsahu.

Otázka: **Co pro vás v tuto chvíli představuje těch 11000 vyznavačů?**

P1: Nikdo neví, zda je to 11000, nebo číslo ze sčítání lidu 3500, nebo číslo, které uvádí ústředí muslimských obcí 30 000.

P2: Příklad Švédska. Před 20 lety jich tam bylo pár tisíc, dnes se uvádí 6 -7 %.

P3: Islám je jako udělán na to, že jakmile se někde chytí, tak růst bude, celou řadou mechanismů.

Z (implicitní): Těch 11 nebo 30 nebo 3 tisíce jsou začátek. Předpokládáme, že i v ČR bude populace muslimů stoupat.

- argument jednoduchý, neodpovídá na otázku, reaguje na použitá čísla, argument z analogie, zde je obtížné určovat, zda je analogie adekvátní, nebo falešná
- Konvička se domnívá, že je analogie adekvátní, moderátorka analogii příliš nevěří: „Stejně to srovnání přece jenom pokulhává. Vy v tuto chvíli nevíte, kolik tu muslimů, vyznavačů tohoto náboženství bude přece za 20 let.“
- Vzhledem k nepodložení P3 nemůžeme argument považovat za platný.

Následně Konvička obhajuje svoji analogii na příkladu studií týkající se západní Evropy, moderátorka však tyto příklady nepovažuje za relevantní.

P1: Při 10 % by nastal prudký nárůst agresivity.

P2: Ale už při menším počtu (dnes) můžeme sledovat stupňování požadavků.

Z (implicitní): Proto je nutné situaci řešit už teď.

- argument jednoduchý, reaguje na předchozí diskuzi, nelze považovat za platný
- Konvička zde předpokládá stupňování požadavků a z jeho výroků vyplývá, že s přibývajícím počtem muslimů bude přibývat i jejich požadavků. Tento argument by se dal označit za pseudoargument šikmé plochy: Už teď mají požadavky – pokud jich

tu bude více – budou mít více požadavků – dojde k nárůstu agresivity – situace se musí řešit hned.

Otázka: Co považujete za stupňování agresivity nebo požadavků muslimů v ČR?

P1: Muslimové si velmi stěžovali, když policie vyšetřovala v mešitě v botách.

P2: Nevím o tom, že by si např. křesťané stěžovali, že jim policie přišla do kostela.

Z (implicitní): Požadavek na policii, aby nechodila do mešity v botách, je agresivní.

- argument jednoduchý, neodpovídá na otázku, argument falešnou analogií - pseudoargument
- Konvička uvádí příklad jako první premisu, jako druhou uvádí, že o podobném případě u křesťanství neví. To ale nemusí znamenat, že se takový případ nestal. Hlavním pochybením je, že dané dvě věci nelze tímto způsobem zjednodušovat a srovnávat.

Dále moderátorka poukazuje na to, že argument není relevantní a neodpovídá na otázku. Upozorňuje Konvičku na to, že by měl mluvit o situaci v ČR.

P1: Jsme součástí Evropské unie.

P2: V jiných zemích EU mají s islámem větší zkušenosti.

Z: Srovnání s jinými zeměmi EU je důležité.

- argument jednoduchý, reaguje na upozornění, závěr je názorem, argument považujeme za platný

Otázka: Co tedy je to stupňování požadavků?

P1: Ve školách se značným počtem muslimských žáků vařit halal pro všechny žáky nebo ruší jídla, která muslimové nesmí.

P2: Muslimský řidič odmítne svést slepou ženu, protože má vodícího psa, který řidiče uráží.

P3: Tyto záležitosti omezují nemuslimské obyvatelstvo.

Z (implicitní): To, že muslimové očekávají, že jim takové věci budou tolerovány, považují za stupňování požadavků.

- argument jednoduchý, na otázku odpovídá nepřímou – implicitní závěr, který je názorem, argument považujeme za platný

V tuto chvíli moderátorka Konvičku přeruší a žádá ho, aby uvedl konkrétní případy, konkrétní země a města. Zde se ovšem moderátorka splete, když mu tvrdí, že jako příklad uvedl Francii, kterou nezmínil, což hosta mírně rozhodí. Následně Konvička uvádí konkrétní příklad. V tomto úseku dílu si velice často moderátorka a Konvička skáčou do řeči a mluví jeden přes druhého.

Otázka: **Slyšel jste někdy, že hoši pískají na dívky?**

- Moderátorka zde má na mysli pískání z důvodu náboženského podtextu, které dříve Konvička zmínil.

Odpověď: „Stává se to.“

- Konvička má pocit, že tato otázka má zesměšnit jeho příklad, což dokládá následující výpověď: „Ale zajisté jste třeba slyšela o velké vlně znásilňování ve Švédsku. A to už taková legrace není.“

Dále se moderátorka opět ptá na konkrétní údaje. K argumentačním výpovědím nedochází, moderátorka a host si opět skáčou do řeči.

P1: Švédsko bylo před 20 – 30 lety zemí známou pro velice nízkou míru kriminality.

P2: Dnes je Švédsko první v Evropě v počtu znásilnění nebo sexuálně motivovaných násilných trestných činů.

P3 (implicitní): Ve Švédsku se podstatně zvýšil počet muslimských obyvatel.

P4: Nic jiného se ve Švédsku nestalo, Švédové se nezbláznili, nestali se z nich divocí násilníci.

Z (implicitní): Muslimové mohou za zvýšení násilných trestných činů ve Švédsku.

- argument jednoduchý, reaguje na předchozí téma, P4 je názorem či spekulací, argument nelze považovat za platný
- V tomto argumentu je také problematické, že Konvička uvádí: „*A samozřejmě to nikdo nedává do přímé korelace ani s islámem, ani řekněme s imigrací, ale nic jiného se v tom Švédsku nestalo, Švédové se nezbláznili, ze Švédů se nestali divocí násilníci.*“ – zde nejdříve říká, že netvrdí, že je mezi islámem a trestnými činy ve Švédsku přímá korelace, ovšem další slova naznačují, že mezi nimi vidí souvislost, a tedy tvrdí, že tyto trestné činy jsou z velké části způsobeny imigranty a muslimy.

Následně Konvičku moderátorka přeruší a upozorňuje ho, že: „*To je trošku argumentačně minimálně za roh.*“ V dalším úseku opět mluví jeden přes druhého. Konvička chce obhájit svůj závěr. Jakmile ale začne: „*Hovoří se o tom, že se jedná o imigranty a málokdo už říká, že to jsou muslimští imigranti,*“ moderátorka ho upozorní, že pokud se o tom pouze hovoří, a nemá relevantní podklady, tuto otázku ukončí. Zde se Konvička brání:

P1: V zemích, jako je Švédsko, je zakázáno vést či zveřejňovat statistiky s ohledem na náboženství.

Z: Takže ta statistika nemůže existovat. (implicitní Z: Nemohu zde předložit relevantní podklady.)

- argument jednoduchý, obrana proti tvrzení moderátorky, argument lze považovat za platný

Otázka: **Co by měla česká vláda udělat s tím, aby se zamezilo vstupu radikálních islamistů do ČR?**

P1: Jsme v Schengenu.

P2: Hranice jsou otevřené.

P3: Je těžké zamezit vstupu radikálních islamistů.

Z: Česká vláda má obtížný úkol.

- složený argument, argument neodpovídá na otázku
- Závěry lze považovat za logicky vyplývající a argument pak za platný, tento argument ovšem jen málo souvisí s hlavní tezí hosta.

Otázka moderátorky: **Třeba ten muslim, který zasahoval ve prospěch svých spoluobčanů, aniž by věděl, jakého jsou vyznání, v tom košer obchodě v Paříži. To je radikální člověk?**

Odpověď: To samozřejmě nebyl radikální islamista.

P1: Ale ti dva útočníci na Charlie Hebdo byli do 30 let umírnění občané.

Z (implicitní): Nemůžeme rozpoznat, kteří muslimové smýšlejí radikálně, dokud se takhle neprojeví.

- jednoduchý argument příkladem, reaguje na otázku, argument lze považovat za platný

Otázka moderátorky: **Takže se tu bavíme o zradikalizovaných jednotlivcích. Ne všeobecně o tom, že by se zradikalizovali všichni muslimové?**

P1: Jde o jednotlivce.

P2: Ideologie islámu je radikální.

P3: Nemůžeme rozpoznat, kteří muslimové smýšlejí radikálně, dokud se takhle neprojeví.

Z (implicitní): Proto je tato radikální ideologie nebezpečná.

- argument složený, reaguje na otázku, ale neodpovídá přímo, argument lze považovat za platný

Moderátorka usměrňuje Konvičku, aby se držel otázky – zda jde o jednotlivce, či můžeme generalizovat, souvislost s ideologií zde ale považujeme za relevantní.

Otázka diváka: **Nemáte pocit, že kdyby ve 30. letech existoval internet, byly by stránky proti židům podobné těm Vaším? Nenávist k židům si tehdy lidé také dokázali racionalizovat a věřili, že svým šířením zla konají dobro.**

P1: Nacisté pronásledovali židy za původ. V matrikách pátrali i po těch, kteří přešli ke křesťanství, ale měli židovský původ.

P2 (implicitní): Původ si člověk nemůže zvolit.

P3: Islám je volba.

Z: Iniciativu IvČRN nelze přirovnávat k antisemitismu.

- argument jednoduchý, odpovídá na otázku, argument nelze považovat za platný
- Argument potvrzuje, že mezi názory IvČRN a antisemitismem je nějaký rozdíl – dokládá jeden. Z toho se ovšem nedá usuzovat, že neexistují žádné podobnosti.

Otázka: Prezident Zeman hovořil o islámském státu ve spojitosti s hrozbou superholocaustu. Vnímáte situaci stejně? Je podle Vás případné rozprášení IS tím správným řešením, které by se pozitivně odrazilo i na situaci v zemích západní i střední Evropy?

P1: Ano, vnímám situaci stejně, Islámský stát hrozí superholocaustem nedostatečně věřících.

P2: Pokud necháme Islámský stát růst a sílit, bude ohrožovat další a další země.

Z (implicitní): Rozprášení je správným řešením.

- argument jednoduchý, odpovídá na otázku, závěr je názorem
- V případě P2 jde o spekulaci, k uznání platnosti by byly zapotřebí další podklady, argument tedy nelze považovat za platný.

Otázka: Přijde Vám adekvátní míchat dohromady terorismus s náboženstvím? Proč tedy neprotestujete i proti křesťanství? Nejvíce obětí teroristického útoku v Evropě má přece na svědomí křesťan A. Breivik.

P1: Mohamed v jednom známém hadísu říká v překladu: Zvítězil jsem šířením hrůzy.

P2: Terorismus je tedy v samém základu skutků zakladatele islámu.

Z (implicitní): Míchat terorismus a náboženství je tedy adekvátní.

- argument složený, reaguje na otázku
- Platnost argumentu je zde sporná. Není nám známo zda P2 vychází ještě z dalších implicitních premis, které host nezmínil. Pokud ne, záleží zde na vnímání pojmů terorismus a šíření hrůzy. Argument nelze považovat za platný.

Doplnění moderátorky: Diplomatičtí zástupci muslimských zemí v ČR a taky ústředí muslimů, kteří zde působí, velmi tvrdě odsoudili ty teroristické útoky, které se staly v Paříži, takové kriminální činy, ať už k nim dojde kdekoliv na světě, nemají místo v žádném náboženství, kultuře nebo sociálním prostředí, soudí ambasadoři a taky zástupci muslimů, muslimského ústředí v ČR.

P1: Vy mícháte muslimy, muslimské politiky, muslimské ambasadorů a islám jako ideologii.

P2: Islám jako ideologie je popsán v Koránu, v hadísech a má vzor ve skutcích Mohameda.

Z (implicitní): Tyto pojmy nelze míchat.

- argument jednoduchý, reaguje na doplnění moderátorky, závěr je názorem, argument považujeme za platný

Moderátorka dále konstatuje: „Tak ten terorismus páchají jednotlivci.“ Konvička uvádí, že Mohamed byl jednatel. A moderátorka upozorňuje, že se nyní mluví o situaci teď, v 21. století.

Konvička reaguje:

P1: Myslíte si třeba, že IS jsou jednotlivci? To jsou statisíce jednotlivců.

Z: Islámský stát už nejsou pouze jednotlivci.

- argument jednoduchý, reaguje na předchozí protiargumenty, argument lze považovat za platný

Zde moderátorka přestává protiargumentovat a vysvětluje, že informaci uvedla pouze pro dokreslení. Opět mluví jeden přes druhého.

Otázka: **Proč tedy neprotestujete i proti křesťanství?**

P1: Obě dvě náboženství mají jedno podobné, že se velmi vztahují k činům svého zakladatele.

P2: V jednom případě je vzorem Mohamed, který stavěl na násilí.

P3: Ve druhém případě je vzorem Ježíš, pokládaný křesťany za syna božího. A Ježíš teroristické činy nepáchal.

P4 (implicitní): Ježíš je dobrý vzor a Mohamed je špatný vzor.

Z: Křesťanství je lepší náboženství než islám.

- argument složený, odpovídá na otázku
- Zde pravděpodobně dochází ke zjednodušení obsahu obou náboženství, přesto považujeme argument za platný.

Výrok diváka: **Nejvíce obětí teroristického útoku v Evropě má přece na svědomí křesťan A. Breivik.**

P1: Více obětí měl třeba útok na madridské metro, který byl spáchán islámskými teroristy.

Z: Tento výrok není pravdivý.

- argument jednoduchý, příkladem, reaguje na výrok diváka, argument považujeme za platný
- Následně chce moderátorka po hostovi konkrétní počet obětí při tomto útoku, ale on ho nezná. Je ale přesvědčen, že jich bylo více než Breivikových obětí.

Od tohoto Konvička upouští konstatováním, že: „Breivik byl hlupák, který nenásilný odpor k islámu, nebo politický odpor k islámu vrhl o devět let zpět.“

Otázka diváka: **Proč obhájci islámu neustále operují křížovými válkami? Není spíš problém v tom, že islám ve vývoji ustrnul a má tak 500 let zpoždění? Je možné tolerovat něco, co prosazuje nerovnost pohlaví a nenávisť k jinověrcům? Zná Korán slovo láska?**

P1: Po mnoha stoletích islámské expanze a islámských útoků na Evropu se konečně v tom 12. století Evropa vzchopila a nějakým způsobem a začala se bránit.

P2: Křížové výpravy byly protiútok a obrana.

Z: Není možné srovnávat Křížové války a islámskou expanzi.

- argument složený, argument odpovídá na otázku
- Zde je platnost argumentu jednoznačně závislá na pravdivosti P2. Nelze posoudit, zda je argument platný.

Na to reaguje moderátorka dotazem, zda si host opravdu myslí, že šlo pouze a jenom o obranu Evropy, a zda ani z části o snahu šířit náboženství.

Reakce Konvičky:

P1: Jaké bylo náboženství řekněme v Palestině, v Sýrii v 6., 5. století?

Z: To nemohlo být šíření náboženství.

- argument jednoduchý, který má podložit závěr argumentu předchozího, premisou je zde nezodpovězená otázka
- Argument považujeme za neplatný, i v případě, že by bylo vysvětleno, jaké náboženství, nevyplývá z toho, že v křížových válkách nemohlo jít o šíření náboženství.

Otázka: **Je možné tolerovat něco, co prosazuje nerovnost pohlaví?**

P1: Nerovnost pohlaví je proti Ústavě, proti evropské tradici a proti dobrým mravům.

Z: Není možné to tolerovat.

- argument jednoduchý, odpovídá na otázku, závěr je názorem, argument považujeme za platný

Otázka: **Zná Korán slovo láska?**

P1: Několikrát je v Koránu slovo láska zmíněno, dokonce i mezi mužem a ženou.

P2: Korán zná slovo láska.

P3: Ale není to ústřední poselství Koránu, jako je tomu u Nového zákona.

Z (implicitní): Že Korán tohle slovo zná, není tolik důležité.

- argument složený, odpovídá na otázku
- První část argumentu je založená na logickém vyplývání a lze považovat za platnou. Ve druhé části argumentující pouze snižuje P2 a jde zde o názor, argument považujeme za platný.

Otázka diváka: **Jakým způsobem chcete naložit s muslimy – konvertity, které nelze vyhostit? Jak si představujete zákaz propagace islámu ve vztahu k literatuře a ostatním informačním zdrojům?**

P1: Já bych si přál, aby prostě od islámu odešli, aby to přehodnotili.

P2: Mnozí z nich nevědí, o čem vlastně ta jejich víra je.

Z: Žádné muslimy bych nevyhošťoval.

- argument jednoduchý, reaguje na otázku
- Problematická je P2 a formulace „mnozí z nich“ – jde o neracionální generalizaci a tedy o pseudoargument.

Dále moderátorka upozorňuje na nejasné vyjádření „mnozí z nich“ a chce znát konkrétní čísla. Konvička podkládá svůj úsudek osobní zkušeností. Zde ovšem můžeme uznat, že pan Konvička nemá prostředky, jak by informace podložil jinak než osobní zkušeností. Konvička dále argumentuje konkrétním příkladem:

P1: Beatrice Radosa, která byla islámskou věřící konvertitkou, takže vlastně přesně tento případ, a se kterou jsem si léta předtím vyměnil mnoho mailů na téma islám, od islámu odstoupila.

P2: To, co rozhodlo o tom, že od islámu zase odstoupila, bylo, že jsem ji přesvědčil začít se do hadísu.

Z (implicitní): S islámskou vírou souhlasila z neznalosti.

- argument jednoduchý, podkládá výše uvedené tvrzení, argument samostatný lze považovat za platný
- Argument má ovšem být podkladem pro argument předchozí – uznat jej můžeme ve smyslu: Existují tací, kteří s islámskou vírou souhlasí z neznalosti. Příklad ovšem neopravňuje k použití „mnozí z nich“.

Moderátorka uvádí, že tento příklad není relevantní, protože jde o konvertitku od islámu, nikoli k islámu. Z P1 a P2 lze ovšem vyvodit, že Radosa konvertovala nejdříve k islámu a poté zase od islámu, takže příklad považujeme za relevantní, ovšem neopravňuje hosta ke generalizaci. V tomto případě je patrné, že si moderátorka a host nerozumí.

Konvička dále říká, že takových případů není málo. Na to moderátorka reaguje opět otázkou na počet s vysvětlením, že nemůže nechat hosta paušalizovat. Na to Konvička uvede evidentně smyšlené číslo 61 a půl, čímž chce dát pravděpodobně najevo, že otázka mu přijde irelevantní.

P1: A těch 61 a půl muslimů tedy nezná pořádně islám.

P2: Nemůže ani předpokládat, že každý muslim, který žije v severním Pákistánu má načteno islámské právo a zná prostě podrobně hadísy. Mnozí z nich se do toho prostě narodili a je to pro ně úplně stejně tradice jak pro některé křesťany křesťanství, aniž by znali podrobně katechismus.

P3 (implicitní): Někteří konvertité i mnozí muslimové do toho narození neznají základní texty a podstatu islámu.

P4: Mnozí muslimové když pochopí, oč v tom islámu jde, že islám je v podstatě mocenská nauka, která ty lidi zneužívá, tak ty dekonverze se prostě dějí.

Z (implicitní): Je možné pomocí informování muslimům jejich víru rozmluvit.

- argument složený, argument reaguje na předchozí diskuzi
- Pomineme-li P1, v P4 je opět problematický výraz „mnozí“. Po jeho nahrazení výrazem „někteří“ by bylo možné argument považovat za platný. V tomto případě ale argument nelze považovat za platný.

Otázka moderátorky: **Když si spočítáme, kolik je 11000 minus 61 a půl, jak jste říkal, tak ten zbytek jsou lidé, kteří si svobodně zvolili své vyznání. Jak s nimi chcete naložit a třeba i s těmi, kteří se tu narodili, kteří si to zvolili nebo jsou to potomci rodičů, kteří tuto víru mají.**

- Moderátorka předstírá, že bere číslo, které Konvička uvedl, vážně a dál s ním kalkuluje v otázce.

Odpověď: Mým ideálem je vysvětlit jim, že jsou lepší životní cesty než islám.

Otázka: **Jak si představujete zákaz propagace islámu ve vztahu k literatuře a ostatním informačním zdrojům?**

P1: Dnes máme internet, máme elektronická média.

P2: Dnes je to samozřejmě složité zakázat literaturu.

P3: Ono by stačilo omezit takovou tu prvoplánovou proislámskou propagandu.

P4: Jako třeba projekt muslimové.cz , který měl jednu dobu schválení Ministerstva školství, byl propagován mimo jiné americkou ambasádou a byl jednoznačně jednostranný a mladé děti, středoškoláky nebo vyšší stupně ZŠ. Je to projekt, kde prostě přichází muslimky a mladí muslimové na školy a ukazují těm mladým zranitelným lidem, vyšším třídám základních škol a středoškolákům, jak je krásné si vázat hidžáb, nějaké ty vonné tyčinky a jak ten Mohamed byl prostě super chlap.

Z: Prostě propaganda, která ukazuje jednu stranu, a tímhle jsem myslel ten zákaz propagace.

- složený argument, odpovídá na otázku, jde o názor, argument lze považovat za platný

Dále moderátorka zmiňuje úvodní příspěvek: „zprávy o extremismu, které vydalo Ministerstvo vnitra. Projevy islamofobie se dlouhodobě projevuje uskupení Czech defence league zastoupené skupinou Islám v ČR nechceme v síti Facebook. S uskupením byly spojovány i množící se případy tzv. kyberšikany jeho odpůrců.“ Na to Konvička reaguje pouhým: „To se stává.“ Zde se můžeme domnívat, že buď mu to opravdu nepřijde jako velký problém, nebo se chce tomuto tématu vyhnout.

Otázka: Podporujete německé protiislámské hnutí Pegida? Ztotožňujete se s požadavkem Pegidy na přerozdělování imigrantů v rámci EU, který by znamenal islamizaci východní Evropy včetně Česka?

P1: Pegida se samozřejmě bojí nárůstu islámu v západní Evropě, bojí se ho v Německu

P2: Pokud by se situace v Německu a v Evropě radikálně zhoršila, tak v podstatě bude zájmem Němců, aby měli bezpečné zázemí. To jim tahle střední Evropa zatím poskytuje, jakmile by došlo k přerozdělení, tak by to bezpečné zázemí přestalo existovat.

Z: Domnívám se, že to je do značné míry takové jako nedomyšlené ze strany Pegidy. Neztotožňuji se s tím.

- argument jednoduchý, odpovídá na otázku
- Zde jde o názor, P2 je postavená na situaci, která „by mohla nastat“, ale nemusí. Argument nelze považovat za platný.

V reakci na Konvičkovu odpověď na první otázku – ano podporuji, se moderátorka dále ptá, se kterými požadavky Pegidy Konvička souhlasí, a se kterými ne. Nevyskytují se zde žádné další argumentační výpovědi.

Otázka diváka: O hlavním nebezpečí islámu se mluví v souvislosti s tím, že je to hlavně politická ideologie. V čem je tedy to hlavní nebezpečí a čeho se máme vlastně obávat? Opravdu není možné společné soužití?

- Moderátorka už předem hosta žádá, aby se vyjadřoval k situaci v ČR nebo v Evropě ve 21. století.

P1: Tak ty politické požadavky islámu se nezměnily mezi 8. a 21. století. A jsou celkem jednoznačné – svět by měl jednou se podřít Aláhovi, měl by přijmout islám.

P2: Radikálů je málo, ale právě ti nejlépe dodržují islám. Když se podíváte na šariú, na Korán, na hadísy, tak ti radikálové jsou opravdu ti, kteří toho Mohameda napodobují nejvíce.

P3: Radikály často nepoznají ani ostatní muslimové. Žádný muslim neví, kdo bude ten radikál nebo kdo se radikalizuje.

P4: Poměrně málo radikálů dovede udržovat v šachu celou islámskou obec.

Z: Hlavní nebezpečí je v nehierarchické a síťové struktuře islámu a v ideologii jako takové.

- argument jednoduchý, argument reaguje na otázku a požadavek moderátorky, jde o názor, argument lze považovat za platný

Moderátorka se doptává, zda host mluví o situaci v ČR. Po kladné odpovědi se dále ptá, zda jsou v ČR radikální, nebezpeční muslimové, kteří nějak porušují zákony, a zda nějaké z nich host zná.

P: Než vrah spáchá vraždu, tak neporuší žádný zákon.

Z (implicitní): Zatím tito nebezpeční muslimové žádné zákony neporušují, ale budou.

- argument jednoduchý, odpovídá na otázku, pseudoargument falešnou analogií

P1: Máme tady radikální kázání brněnského imáma Alrawiho, který před nějakou dobou nabádal k nenávisti k nevíře.

P2: Zrovna dnes Lukáš Lhoťan, bývalý muslim, zveřejnil na svém blogu kázání, kde hřímal proti židům.

P3: I z hlediska řekněme umírněných muslimů, např. umírněných islámských vlád by to byl radikál.

Z: Radikální názory v ČR jednoznačně jsou.

- argument jednoduchý, odpovídá na otázku
- Problematická je P2, zda je relevantní, co zveřejnil bývalý muslim. Není zcela jasné, co host premisou myslí. Argument lze přesto považovat za platný.

Otázka moderátorky: **Pokud tedy takto dochází k nějakému ohrožení bezpečnosti ČR, podnikl jste něco směrem k relevantním úřadům?** Protože ústřední muslimská obec má ten první stupeň registrace, z toho vyplývají nějaké povinnosti, nějaká práva. O ten druhý ani nežadá, tzn. že alespoň touto administrativní cestou nějaké svoje další požadavky nezveřejňuje a nestupňuje, pokud použiju váš slovník. Tak mi řekněte, co jste tedy udělal proti tomu, co jste teď popsal? A jestli na to relevantní orgány ministerstvo nebo policie reagovaly a jestli něco dokázaly.

- Není nám jasné, proč zde moderátorka krom otázek uvádí i další informace. Zjednodušeně by otázka zněla: Muslimská obec svoje požadavky nijak nestupňuje, tak mi řekněte, co děláte proti tomuto ohrožení bezpečnosti. Nevidíme zde logickou spojitost mezi stupněm registrace muslimské obce a činy pana Konvičky proti radikálním projevům muslimů. Je možné, že moderátorka chtěla informaci uvést, ale nedokázala ji v danou chvíli lépe zakomponovat.
- Odpověď hosta není argumentační, uvádí, že on sám trestní oznámení nepodal, případ byl vyšetřován policií ale odložen pro promlčenost.

Otázka: **Opravdu není možné soužití?**

V odpovědi na tuto otázku zmíní Konvička sňatková pravidla. Na to moderátorka reaguje: „Počkejte, tak pokud tu máme Listinu základních práv a svobod, a já ji uznávám, protože jsem občan této republiky, tak ti lidé mají právo na svobodnou víru samozřejmě. Na to aby si zvolili své náboženství a pravidla toho náboženství tak, aby neporušovali zákony této země.“

- Tento její argument by se dal považovat za platný, ale v tom případě by částečně ztrácel celý tento díl pořadu smysl. Dále je už faktickou otázkou, zda si opravdu člověk, který si jako své náboženství zvolí islám, může také volit pravidla náboženství.

Host ale dál pokračuje o sňatkových pravidlech:

P1: Říkají, že muslim se může oženit s nemuslimkou, křesťankou, židovkou atd.

P2: Muslimka se nesmí vdát za nemuslima.

Z: Je tam jednostranná bariéra.

- argument jednoduchý, neodpovídá na otázku, argument lze považovat za platný
- Při závěru argumentu skočí moderátorka hostovi do řeči a ptá se, čím to porušuje zákony. To nám zde nepřipadá jako zcela relevantní otázka. Původní otázka zněla, zda opravdu není možné soužití, což nemusí nutně souviset s porušováním zákonů.

P1: Muslimský muž má více práv než muslimská žena a z hlediska islámu mnohem více práv než nemuslimský muž dnes.

P2: Společné soužití není možné, když jednu tu stranu budu odvrhovat.

P3: Není tam reciprocita.

Z: Neporušuje to zákony, ale celkem jednoznačně to znemožňuje společné soužití.

- argument složený, odpovídá na otázku
- Není zcela jasné, co host myslí jednou a druhou stranou. Zda myslí stranami muže a ženy, či muslimy a nemuslimy. Dále není jasné, zda host má na mysli soužití muslima a nemuslima v jedné domácnosti, či v jedné společnosti. Platnost argumentu by zde záležela na tom, zda P2 považujeme za pravdivou, či nikoli, což je záležitostí názoru. V tomto případě tedy nelze určit, zda je argument platný.

Na to reaguje moderátorka: „Tam to bylo, jestli já jsem to dobře pochopila, myšleno jako společné soužití třeba křesťanů, buddhistů a muslimů, ne úplně detailně rozebírat sňatkovou politiku mezi našimi spoluobčany. **A řekněte mi třeba, protože já to teď nastudováno nemám, jak to platí u buddhistů?**“

- Na to host nejistě odpovídá, že si myslí, že buddhistům je to jedno.

Otázka moderátorky: **A není to právě obecně jedno, ve chvíli, kdy si tu svobodně můžeme zvolit svoji víru?**

P1: No těch případů vražd ze cti, když rodina nějakým způsobem unese nebo přímo zabije dceru, protože si něco chtěla začít s nemuslimem, těch je v západní Evropě mnoho.

Z (implicitní): Není to jedno.

- argument jednoduchý, odpovídá na otázku
- Argument je příliš obecný, neuvádí konkrétní potvrzující důkaz, nelze ho považovat za platný.

Moderátorka se ptá, zda byl nějaký případ v ČR.

P1: V ČR nebyl ještě žádný zaznamenán, ale byly tady takové případy, které by mohly být ono.

P2: Zaznamenali jsme přes IvČRN takovou záležitost, že muslimská dívka chodila na nějakou střední školu v Praze a začala chodit s nemuslimským chlapcem. A rodina se rozhodla, že ji provdá kamsi na Kavkaz.

Z: Proto to společné soužití činí problémy.

- argument jednoduchý, odpovídá na otázku, argument nelze považovat za platný
- Závěr argumentu je příliš generalizující, vyznívá, jako by to muselo platit vždy.
- Argument bychom mohli považovat za platný v případě, že by jeho závěr zněl: „Proto může společné soužití činit problémy.“

Otázka diváka: **Proč bych se měl jako ateista bát islámu? Měl bych se bát každého muslima? Co když je muslim mým kamarádem, mám jej nahlásit vnitřní bezpečnosti?**

P1: Jako ateista je podle ortodoxního islámu ten nejhorší druh tvora, určen k likvidaci.

Z: Jako ateista by se měl Marcel bát islámu.

- argument jednoduchý, odpovídá na otázku
- Za předpokladu, že P1 je pravdivá a Konvička ji získal z textů islámu, můžeme argument považovat za platný.

P1: Zdaleka ne každý muslim dodržuje to ortodoxní učení nebo ho často ani nezná.

Z: Samozřejmě, že by se neměl bát každého muslima.

- argument jednoduchý, odpovídá na otázku, argument považujeme za platný
- P1 můžeme na základě předchozích argumentů považovat za pravdivou. Host použil formulaci: „Ne každý“, tzn. existuje alespoň jeden, který nedodržuje nebo nezná ortodoxní učení.

Poslední podotázku Konvička přeskočí. To si můžeme vysvětlit tím, že tuto podotázku pokládá za absurdní. Moderátorka dále uvádí další doplňující informace: „Já ještě doplním

prohlášení diplomatů muslimských zemí v ČR, třeba že se přihlašují ke snaze českých úřadů a občanské společnosti o mezináboženský dialog, který by podpořil porozumění ve společnosti a pomohl by s potíráním extremismu a terorismu. Je nutné pracovat na lepším porozumění mezi náboženskými kulturami a náboženstvími v ČR.“ Na to host reaguje:

P1: Když mají dva vést dialog, tak je třeba mít nějaká výchozí stanoviska.

P2: To čemu říká náboženský dialog např. pan profesor Halík, je takové to – zajdeme si popovídat o tom, jak máme krásnou víru a toho Abraháma atd.

P3: Nikdy tahle sekulární většinová společnost neudělala něco jako seznam bodů, co je pro nás ještě přijatelné, co už ne, co vůbec ne.

P4: Náboženský dialog u nás vlastně nikdy reálně neprobíhal. Zatím je to taková hra na dialog, která navíc nezahrnuje ateisty.

Z: V případě, že by strany vycházely ze seznamů bodů, pak by se mohlo hovořit o dialogu.

- argument složený, argument reaguje na doplňující informace, nelze jej považovat za platný, protože nemůžeme považovat za platnou zásadní premisu P1
- V P2 navíc patrně dochází ke zjednodušování a zesměšňování.
- P1 bychom mohli považovat za platnou v případě, že by Konvička uváděl např. „smysluplný mezináboženský dialog“ nikoliv jen dialog.

Otázka moderátorky: **Na světě je 1,6 miliardy muslimů, je to zhruba 23 % populace. To nebezpečí, to jsou tedy země a je jich spousta, kde je víc než 50 % populace tohoto vyznání. Máte pocit, že se zmítají ve vlnách znásilňování, ve vlnách teroristických útoků tak dramaticky, že by to vyvolávalo obrovskou obavu, jako se iniciativa snaží předeštit?**

P1: Existuje jenom velice málo demokratických islámských zemí.

P2: V řadě islámských zemí teď vidíme doslova požáry různého násilí, sektářství atd. Můžeme se podívat od sahelu jako je Nigérie, Mali, přes Somálsko – totálně padlý stát, přes postsovětskou střední Asii, Indii, která samozřejmě není úplně muslimská, ale kde ty náboženské tenze jsou prostě všudypřítomné, až po třeba oblasti jako je jižní Thajsko nebo některé části Indonesie.

P3: To nesouvisí s rasou, nesouvisí to se zeměpisným postavením.

Z (implicitní): Souvisí to s náboženstvím.

- argument jednoduchý, na otázku odpovídá částečně, argument nelze považovat za platný
- Záleží na pravdivosti premis, u P2 není podloženo, zda je násilí způsobeno muslimy, u P3 jde pravděpodobně pouze o názor hosta.

Otázka moderátorky: **Ale je to opravdu tak silně spojeno s náboženstvím? Nejsou to excesy jednotlivců?** Už jsme se o tom tady bavili. Vzpomeňte si na to, co se dělo v severním Irsku, připomeňme také Baskitsko a teroristické útoky jiného ražení.

- V odpovědi na tuto otázku se nevyskytují výpovědi argumentační. Konvička se chytne příkladu severního Irsku a tvrdí, že oproti Nigerii, nebo Somálsku, byla válka v severním Irsku nepatrnost a přirovnává ji k rýmičce. To považujeme za špatnou a neopatrnou formulaci. I kdyby byl např. počet mrtvých oproti Nigerii a Somálsku opravdu nepatrný, označovat jakoukoliv událost, ve které umírali lidé, za nepatrnost, může např. působit dojmem, že nemá autor výroku úctu k mrtvým z této události.

Moderátorka se tohoto výroku chytá a opakovaně se ptá, zda to host opravdu označuje za nepatrnost. On svůj výrok nezmění a ve své další výpovědi říká: „Vy tady razíte tezi, že to nemá nic společného s náboženstvím. Tak s čím tedy?“ Na to mu moderátorka vysvětluje svoji úlohu v pořadu a pokládá další otázku.

Otázka diváka: **Proč nechcete, aby se lidé mohli svobodně rozhodnout o své víře/nevíře/náboženství? Pokud jste proti islámu, jste také proti křesťanství? Pokud jste jen proti islámu, v čem je křesťanství lepší (křesťané také vraždili, sexuální aféry duchovních atd.)?**

Odpověď: Chci, aby se lidé mohli svobodně rozhodnout o své víře a nevíře. To právě chci, o to tady právě celou dobu jde. Proti křesťanství samozřejmě nejsem. Co by mi mělo křesťanství udělat? V čem je křesťanství lepší jsme už zmínili – to základní poselství křesťanství je úplně jiné než poselství islámu.

- Zde nenacházíme nové argumenty. Odpověď jsme považovali za důležitou k vytvoření obrázku o názorech hosta.

Otázka moderátorky: **A pokud tedy jste pro to, abychom se všichni svobodně mohli rozhodovat o své víře a nevíře, tak to právo neupíráte ani těm, kteří si zvolí náboženství dejme tomu po rodičích, kteří se tu narodí a kteří také konvertují k islámu?**

- V odpovědi na tuto otázku se Konvička chytá formulace moderátorky „zvolí si náboženství po rodičích“. Moderátorka dále vysvětluje, že to myslela pouze jako vodítko nebo první kontakt s náboženstvím.

P1: Muslim si po rodičích nevolí náboženství.

P2: Islámské právo, které v těch rodinách platí nebo by mělo platit, říká celkem jednoznačně, že syn muslimského otce je muslim.

Z (implicitní): Podle islámského práva tedy děti muslimů nemají možnost volby.

- argument jednoduchý, neodpovídá přímo na otázku, reaguje na tvrzení použité v otázce, argument lze považovat za platný

Moderátorka reaguje: „Já jsem to takto nemyslela, to se vám hluboce omlouvám, pokud jste to takto pochopil. Já jsem to myslela tak, jestli, pokud tedy uznáváte, v odpovědi na otázku tohoto diváka jste to uznal, právo naší svobodné volby k víře nebo nevíře a náboženství, jak on tam psal, jestli to opravdu platí pro úplně všechny občany ČR, pane docente?“

- Moderátorka se pravděpodobně pokouší zastříit vlastní chybnou formulaci, ve které nahrála druhé argumentační straně, tím, že druhá strana špatně pochopila otázku.

P1: Islám ve svých základech má přinucení k víře, trest smrti za odpadlictví, má šíření mečem atd.

Z: Islám není úplně normální náboženství.

- argument jednoduchý, neodpovídá na otázku přímo
- Platnost nelze stanovit kvůli nejasnosti spojení „normální náboženství“.

Otázka moderátorky: **Je islám v ČR zakázaný?**

- Zde můžeme předpokládat, že moderátorka zná odpověď. Otázku pokládá s nějakým záměrem.

Odpověď: Samozřejmě že není.

P1: Vy jste tady mluvila o Listině základních práv a svobod, mám pocit, že to byl paragraf 16.

P2: Paragraf 16 má 4 písmena. A to písmeno, mám pocit d nebo e, říká, že svoboda vyznání může být omezena nebo výkon náboženských práv může být omezen, pokud je to zapotřebí z důvodu bezpečnosti, pořádku, práv a svobod druhých. To práv a svobod druhých je tam prostě strašně důležité, protože od islámu nejde odejít.

Z (implicitní): V tomto případě to zapotřebí je.

- argument jednoduchý, reaguje na otázku, závěr argumentu považujeme za jednu z hlavních názorových tezí hosta, platnost zde nelze stanovit

P1: Islámská víra je v tolika ostatních bodech v rozporu s Listinou základních práv a svobod, že tady máme prostě jednoznačný rozpor.

Z: Domnívám se, že právní napadení islámu je na pořadu dne.

- argument jednoduchý, navazuje na argument předchozí, argument lze považovat za platný

Otázka moderátorky: **Už jste podali nějaké trestní oznámení v tomto duchu, nebo to oznamujete v HP ČT24?**

P1: Protože islám nemá tu jednu hierarchii, protože uslyšíte spoustu různých výmluv.

P2: Jeden takový pokus žalovat islám v ČR proběhl už v 90. letech neúspěšně.

Z: Právní napadení islámu není jednoduché.

- argument jednoduchý, neodpovídá na otázku, argument lze považovat za platný

V následujícím úseku se moderátorka ptá na to, kdo přesně tohle právní napadení islámu chystá a co to přesně znamená. Konvička nechce uvádět konkrétní jména.

Otázka moderátorky: **Ještě bych vám ráda řekla, že tady taky existuje paragraf 355 hanobení rasy, národa, etnické nebo jiné skupiny osob včetně toho, že tam tento paragraf zmiňuje vyznání. Jste si toho vědom?**

P1: Tak tady máme rozpor mezi dvěma paragrafy.

Z: Pokud někdo podá žalobu na islám, tak to nejspíš skončí až u Ústavního soudu a bude se o tom rozhodovat na jiné úrovni než na té tady ve studiu.

- argument jednoduchý, reaguje na otázku
- Závěr je spekulací budoucí situace, přesto lze v tomto případě považovat argument za platný.

Otázka diváka: **Co uděláte, když za vámi přijde vaše dítě s informací, že konvertovalo k islámu? Jaká bude vaše reakce a jak to budete řešit? Zatratil byste ho kvůli tomu?**

P1: Většina těch konvertitů a konvertitek, které jsem poznal, k islámu konvertovala z nějakého životního bolu, z nějaké životní bolesti a nevědomosti.

Z: Informace, poučení a fungující rodina zajistí dekonverzi, nebo zabrání konverzi k islámu. Samozřejmě bych ho nezatratil.

- argument jednoduchý, odpovídá na otázku
- Závěr je paušalizací P1, z toho, jak se zachovala většina konvertitů a konvertitek, které poznal, host predikuje uvažování a chování všech dalších. Jde o pseudoargument - neracionální generalizaci.

Otázka moderátorky: **Nezlobte se, že po vás chci zhruba tak určit počet a poměr těch, které z těch 11000 znáte. A s kolika z nich jste mluvil?**

Odpověď: Online jsem mluvil určitě se stovkami konvertitů a konvertitek, ale až na úroveň osobního přátelství a osobních rozhovorů můžeme mluvit o 15 řekněme.

- Moderátorka reaguje: „15 z 11000 a nebo jak? Vy jste říkal, vlastně nevíme, kolik jich tu je.“ Tím poukazuje na to, že vzorek, ze kterého Konvička dělá závěry, není reprezentativní. Moderátorka zde automaticky pracuje s nižším uvedeným číslem.

Otázka diváka: **Češi celkově nesouhlasí s přijetím syrských uprchlíků. Proč rozhodují politici proti naší vůli?**

Konvička odpovídá, že nezná důvody politiků, ale uvažuje o možnostech.

P1: Přijetí syrských uprchlíků, to je nešťastně položená kauza.

P2: V Sýrii je válka.

Z: My se musíme ptát, kterých uprchlíků.

- argument jednoduchý, vztahuje se k otázce, jedná se o názor, argument lze považovat za platný

Reakce moderátorky: Nemocných, program se týká nemocných, kteří potřebují neodkladnou lékařskou péči.

Konvička začne mluvit o frakcích v Sýrii a zmíní, že následující den má v pořadu Máte slovo zastávat přijetí křesťanských a ateistických uprchlíků. Moderátorka ho vyzve, aby svůj názor prezentoval již v tomto pořadu. A položí otázku.

Otázka moderátorky: **To znamená, že vy jste pro to přijetí těch zhruba 15 syrských rodin?**

P1: Kdyby se jednalo jenom o 15 syrských rodin, těžko by se dalo být proti.

P2: Tady je opravdu obava, že to je pouze první pokusný balónek a pak se budou ty požadavky stupňovat.

Z (vyplývající z následujícího): Jsem pro přijetí při splnění určitých nároků.

- argument jednoduchý, odpovídá na otázku nepřímo, jde o názor
- P2 je založena na výše uvedeném argumentu, který jsme nepřijali jako platný. Argument nelze považovat za platný.

Otázka moderátorky: **Když jste mluvil o tom, že v té Sýrii bojují různé frakce atd. To jste myslel jak? Že je potřeba prověřit, kterého nemocného tedy přijme ČR?**

Odpověď: Bohužel ano, bohužel ano.

P1: Nemůžeme zachránit všechny trpící tohoto světa. To bychom se mohli ptát, proč Syřany, a ne třeba Středoafričany, lidi z Barmy a nebo lidi z Filipín atd.

P2: Když už to má být ta Sýrie a samozřejmě chceme pomoci nějakým těm trpícím lidem, tak je naprosto logické, že si země vybere tak, aby to bylo zároveň v zájmu bezpečnosti té země.

Z: Prověření je tady plně na místě.

- argument jednoduchý, odpovídá na otázku, jde o názor, argument lze považovat za platný

Otázka moderátorky: **Co myslíte, že se má tedy prověřovat? Souvisí to nějak s náboženstvím, s vírou? Protože státní orgány – Ministerstvo vnitra ad. řekly, že opravdu to bezpečnostní hledisko bude velmi silně zohledňováno. Vy jste se totiž někde už dřív v médiích vyjádřil v tom smyslu, možná to bylo špatně pochopeno, že bychom měli přijmout syrské křesťany, ne syrské muslimy.**

Odpověď: Věřím tomu, že prověřování bude souviset s vírou. Nemusí to být jen křesťané, mohou to být jezidé, mohou to být sekularisté, ateisté...

Reakce moderátorky: Takže těžce nemocné muslimské dítě to podle vás být nemůže?

- Zde moderátorka působí na emoce publika. Mohlo by být chápáno jako: „Váš názor je špatný, protože je necitlivý.“ V Szymankově pojetí by se otázka dala pochopit jako implicitní argument odvolávající se na lítost, soucit.

P1: Je to riziko.

P2: Nejde jen o děti, ale o děti s rodinami. 15 dětí a 70 lidí je rozdíl.

Z: Musíme si na to jednoznačně dát pozor.

Z (implicitní): Muslimské dítě to být nemůže.

- argument jednoduchý, na otázku odpovídá nejednoznačně, jde o názor
- Argument je založen na výše uvedených argumentech, nelze jej považovat za platný.

Moderátorka vybízí hosta: **Ještě jednoznačně formulujte prosím váš postoj k přijetí syrských uprchlíků do ČR s ohledem na jejich náboženství.**

P1: Ti, které jsem vyjmenoval (vyjmenováno v závěru), opravdu nemají kam jít. Proti nim se děje opravdu regulérní genocida např. ze strany Islámského státu. A jsou to vlastně lidé, kteří tam přežili, uchovali si svou víru v té islámské náplavě po tisíc let nebo i déle, a jsou to lidé jako spojení pupeční šňůrou přes křesťanství a antiku s evropskou kulturou.

P2: Islámští trpící mají kam jít...

Z: Už 8. srpna 2014 iniciativa IvČRn vyzvala vládu a relevantní orgány, aby pomohla příp. i přijetím, azylem syrským křesťanům, jezídům, ateistům a sekularistům, příp. věřícím takových těch minoritních, mírumilovnějších islámských sekt typu alávitů, drúzů apod.

- argument jednoduchý, odpovídá na otázku nepřímo
- P2 je spekulací ovšem výpověď zde není dokončená, moderátorka skočila hostovi do řeči, argument nelze považovat za platný.

Na to reaguje moderátorka: Třeba odpůrci režimu Bašára Asáda? Konvička odpovídá, že do toho se nechce více zamotávat, protože není expert na syrskou vnitřní politiku.

Otázka diváka: **Zakladatel Eurabia Adam B. Bartoš vyvěsil na web článek s názvem „Pojďme se vážně bavit o odsunu muslimů z Evropy“. Nepřipomíná vám to něco, pane Konvičko? Tohle byste vážně chtěl?**

P1: Bartoš má velké kontroverze ohledně spousty věcí. Na druhé straně byly doby, kdy jsem si ho velice vážil, a to za to, že léta právě spravoval ten server Eurabia, který byl jedním z prvních takových diskuzních serverů na téma radikálního islámu.

Z: Adam Bartoš je člověk rozporuplný.

- argument jednoduchý, reaguje na část otázky, jde o názor
- Argument lze považovat za platný, ovšem nepodporuje žádným způsobem teze hosta.

Odpověď: Nechtěl. Já prostě pevně věřím, že to nebude nutné. Že k tomu nikdy nedojde.

Otázka moderátorky: **Ale vy si necháváte nějaká otevřená vrátka pro to, že jste schopný připustit něco jako odsun muslimů z Evropy?**

P1: Bylo by neuvěřitelně hloupé nenechávat si otevřená vrátka.

P2: Naprosto ideální situace by byla, kdyby se muslimové na své náboženství vykašlali. Další méně ideální, ale pořád snesitelná otázka by byla, kdyby se zřekli těch radikálních prvků toho náboženství.

P3: Pak tady budeme mít nějakou tu část, která se toho nezřekne.

Z: Co s tím? To bude prostě otázka, kterou bohužel si budeme za 10 – 20 let muset položit.

Z (implicitní). Jsem schopný to připustit.

- argument jednoduchý, na otázku odpovídá nepřímě, jde o názor, platnost argumentu nelze určit

Následuje rozloučení a ukončení pořadu.

6.1. Shrnutí analýzy

Téměř od začátku je patrné, že host a moderátorka vnímají jeden druhého jako argumentačního oponenta, jako protivníka. V průběhu celého dílu je mezi nimi patrné negativní napětí, což může ovlivnit i samotnou argumentaci. Moderátorka často hosta přerušuje a následně mluví jeden přes druhého.

V analýze hostovy argumentace jsme identifikovali 27 platných a 15 neplatných argumentů, 4 pseudoargumenty a 5 argumentů, u kterých nejsme schopni stanovit platnost. Host použil následující pseudoargumenty: falešná analogie, neracionální generalizace, šikmá plocha.

Hlavní tezí pana Konvičky je, že by se mělo zamezit šíření islámu v ČR a naopak se snažit, aby muslimů bylo v ČR méně, nejlépe žádný. Konvička dále rozlišuje mezi islámem jako ideologií a muslimy jako jeho vyznavači. Za nepřijatelnou považuje islám jako ideologii. Důvod, proč považuje islám za nepřijatelný, je ten, že skutky proroka Mohameda, ve kterém mají muslimové vzor, jsou násilné. Konvička považuje hlavní myšlenky islámu za totalitní, a to na základě studia Koránu a hadísů.

Způsob, jakým by chtěl Konvička dosáhnout svého cíle, je informovat muslimy o veškerém obsahu učení islámu. Zde předpokládá, že velká část muslimů, by se na základě těchto

informací vzdala své víry. Zároveň také mluví o plánu právního napadení islámu v ČR, což by byl další prostředek k dosažení cíle.

Jako dílčí tezi uvádí, že ČR by měla přijmout pouze nemuslimské uprchlíky, aby neohrozila vnitřní bezpečnost země.

6.2. Argumentační styl hosta

V pořadu bylo očividné, že pan Konvička neměl připravené podklady a konkrétní data pro svoje argumenty. Důvod můžeme přikládat tomu, že nečekal, že bude tyto argumenty používat, podložení mu nepřišlo tak důležité nebo neměl čas se na rozhovor lépe připravit. Nepředpokládáme, že by si informace zcela vymýšlel. Aby ovšem argumenty byly platné, věrohodné a přesvědčující, je třeba je mít podložené. Právě doptáváním se na konkrétní údaje se moderátorka snažila odhalit sílu hostových argumentů.

Některé argumenty pana Konvičky jsou vystavěny na relevantní tezi, ovšem pan konvička je podává nepřiměřeným způsobem, takže nemohou mít takový účinek. V případě, že v jinak platném argumentu použije zjednodušení nebo zesměšnění názorů, myšlenek nebo osob druhé strany, sám tím sílu svého argumentu snižuje. Např. „Je to projekt, kde přichází muslimky a mladí muslimové na školy a ukazují těm mladým zranitelným lidem, jak je krásné si vázat hidžáb a nějaké ty vonné tyčinky a jak ten Mohamed byl prostě super chlap.“ Lepším dojmem by mohlo působit např. „Tito muslimové se snaží žáky přesvědčit vyzdvihováním pozitivních a příjemných věcí na islámské víře a naopak neuvedením všech podstatných znaků této víry.“ To dokazuje, že není argumentačně příliš zdatný.

V případě, že se pan Konvička rozhodne, že něco opravdu chce zmínit, ignoruje narážky moderátorky, že to není k věci, a řekne to, co má na mysli. Příkladem mohou být následující dvě části rozhovoru:

M: A opravdu není možné společné soužití?

K: Tak tam je, tam jsou zase jiné věci s tím společným soužitím. Teď jsme mluvili řekněme o nebezpečí opravdu takovém tom politickém, ale víte třeba, jaká jsou islámská sňatková pravidla? To je základ.

M: No, počkejte, tak pokud tu máme Listinu základních práv a svobod a já ji uznávám, protože jsem občan této republiky, tak ti lidé mají právo na svobodnou víru samozřejmě.

K: Ano, ano.

M: Na to aby si zvolili své náboženství a pravidla toho náboženství tak, aby neporušovali zákony této země.

K: A teďkom, islámská sňatková pravidla...

M: Jinak v podstatě to není důležité přece.

K: Říkají mimo jiné, že muslim se může oženit s nemuslimskou, křesťankou, židovkou atd., kdežto muslimka se nesmí vdát za nemuslima. Tzn. je tam taková jednostranná bariéra a už tahleta bariéra ...

K: Jsou jistě pod tlakem EU, jsou jistě taky pod tlakem svědomí apod. Ale to přijetí syrských uprchlíků, to je hrozně nešťastně položená kauza, protože my se musíme ptát, kterých uprchlíků. V Sýrii je válka.

M: Nemocných, pane docente, nemocných.

K: No, nemocných. Znovu, v Sýrii je válka...

M: Protože ten program...

K: Ano.

M: se týká nemocných, kteří potřebují neodkladnou lékařskou péči.

K: No, a v Sýrii je válka...

M: Takže nemocných.

K: V Sýrii je válka a válčí tam spousta různých frakcí...

Maličností je, že si pan Konvička opakovaně stěžuje na to, že otázky diváků obsahují více podotázek. Nikde ovšem není dáno, že by dotaz diváka neměl podotázky obsahovat. Tyto opakované stížnosti ovšem mohou na publikum působit negativním dojmem, což může částečně ovlivnit i to, zda se rozhodnou být otevření jeho argumentům.

Dalším detailem je časté používání výplňkových slov, v Konvičkově případě především „prostě“, a ukazovacích zájmen, která nejsou nutná. Použití výplňkových nemá přímý vliv na správnost argumentace, ovšem přílišné užívání těchto slov může snižovat důvěryhodnost výpovědí. Konvička také několikrát na konci svých tvrzení používá „že ano“ nebo „že jo“, což může na diváka působit dojmem, že si host není svým tvrzením zcela jistý.

6.3. Argumentační strategie

Jedinou hostovou argumentační strategií, kterou jsme byli schopni identifikovat, je strategie „My vs. oni“, kde se u skupiny označované jako my počítá s pozitivními vlastnostmi a skupiny oni s negativními. Skupinu „my“ by v tomto pojetí představovali nemuslimové a skupinu „oni“ muslimové. Konvička ovšem užívá tuto strategii pouze částečně. Např. když říká, že mnozí z nich se ve svém náboženství nevyznají. Nebo když sám sebe považuje za způsobilého vykládat a hodnotit islám.

7. Diskuze k dílu

Hned po odvysílání tohoto dílu se okolo něj strhla diskuze. Kritizován byl jak výstup moderátorky, tak výpovědi pana Konvičky. Postoje tří odborníků shrnul článek Daniely Černé na parlamentnilisty.cz. Zde uvedeme ty části článku a názory odborníků, které se zabývají argumentací pana Konvičky, příp. přístupem moderátorky, který argumentaci hosta ovlivnil.

Petr Žantovský

„Mediální analytik Petr Žantovský se při sledování tohoto dílu rozčilil, a to především z důvodu žurnalistického výkonu moderátorky veřejnoprávního média, jejíž povinností je ctít a respektovat názor druhé strany. „Dostali zřejmě za úkol udělat z pana Konvičky fanatického ne zcela svéprávného jedince, který je nebezpečný. Dokonce tam i zaznělo, že hnutí proti islámu je nebezpečnější než samotný islám,“ rozladěně popisoval Žantovský, který by prý tolik trpělivosti jako Konvička neměl. „Odešel bych. Za těchto zcela neregulérních podmínek bych se s ní odmítal bavit. Způsob, jakým ho ponižovala, urážela, byl tak nehorázný, že jsem to dlouho v ČT neviděl,“ hodnotil našťvaně Žantovský. Upozornil na časté přerušování vyjádření pana Konvičky a účelově kladené otázky nebo poznámky: „Proč o tom mluvíte? To je argumentačně za roh,“ reagovala například moderátorka.

Analytiku Žantovskému ale v debatě něco chybělo: „Pan Konvička možná trochu podcenil situaci a některé argumenty neuplatnil. Stačilo by ocitovat některé výroky z různých médií počínaje Máte slovo s paní Jílkovou a konče zpravodajstvím Události komentáře, kde byl pan Abbas, a jasně říkal, že je žena méněcenný tvor, že budou prosazovat právní systém šaría, který je nadřazen systému, ve kterém muslim žije. Na Konvičkovu adresu pak ještě znovu upozornil: „Zvládl to s neuvěřitelnou noblesou, má nervy jako špagáty.“ Žantovský dále podotýká, že srovnávání psychopata, kterým byl Breivik, nelze srovnávat s činy teroristických skupin.“⁷³

Josef Mlejnek

„Jiný pohled přináší politolog Josef Mlejnek: „Je to běžný veřejnoprávní formát. Pozvali představitele iniciativy, která tvrdí, že islám je akutně nebezpečný. Přišlo mi to normální. Když přijde radikální antiislamista, tak je samozřejmé, že má moderátorka připravené názory

⁷³ Černá 2015

z opačného spektra. Takto by to mělo ve veřejnoprávním médiu fungovat,“ uvedl Mlejnek a k vystupování Konvičky řekl: „Ukázalo se, že nemá podrobné informace. S ohledem na to, že je přírodovědec a docent, překvapilo mě, jak málo pracuje s empirickými fakty. Skoro vůbec je nezná. Když dostal konkrétní otázku, aby uvedl přesnější údaje, nevěděl,“ uvedl Mlejnek s tím, že na něj Konvička působil nedůvěryhodně.

Během debaty uvedl Konvička některé citace z koránu. Například: „Udeřte, až vás bude dvacet ze dvou set.“ To, že docent vyvozuje z jednotlivých vět, Mlejnek kritizuje: „Můj hlavní dojem z pana Konvičky je, že asi neví, co je náboženství. Zřejmě věřící není a nikdy žádné náboženství nepraktikoval. To je typické pro řadu protiislámských aktivistů, že na nich poznáte, že nemají s náboženstvím zkušenost. Nedovedou určité věci interpretovat, vytrhávají je z kontextu. Nechápu, že nelze z náboženského textu vytrhnout jednu větu,“ popsal Mlejnek. „Vždy je tam interpretace, řada náboženských textů má povahu nějakého příběhu, podobenství, existuje deset interpretačních škol. Kdokoliv v této debatě o islámu, když vytrhne nějakou větu a teď s ní začne šermovat, má nesmyslný přístup, protože takto nelze s náboženskými texty pracovat. Vždycky závisí na nakonec uplatňované praxi, jaká je komunita kolem konkrétní mešity, jaké má kazatele, nelze jednou větou vytrženou z kontextu argumentovat,“ dodal.

Jde o víru, a tak podle politologa Mlejnků nelze jednoduše jako pan Konvička sdělit: „Já bych žádné muslimy odnikud nevystěhoval. Já bych si přál, aby od islámu odešli, protože řada muslimů ani neví, co islám hlásá.“ „Radikálů je málo, ale právě oni nejvíc napodobují proroka Mohameda,“ pokračoval. „Náboženství je pro muslimy důležité, dává jim naplnění, smysl života, je to něco zásadně důležitého. Těžko můžete chtít po člověku, který je muslim, i když bude přesvědčen o tom, že jsou tam nějaké věci problematické nebo sporné chtít, aby se víry vzdal. Ten člověk, pokud nemá nějakou alternativu, u vyznání zůstane. Nelze jim říci, že nejlepší by bylo, kdyby byli ateisté. Pokud budeme nabízet jako alternativu náboženství ateismus, pak se nemůže divit, že většina muslimů tohle odmítne,“ popsal Mlejnek.⁷⁴

Jiří Mikeš

„Debata naopak překvapila analytika Jiřího Mikeše. „Z toho, jak média popisovala pana Konvičku, jsem měl dojem, že to může být fanatik, ale spíš mi připadalo, že jde o člověka, který má velké znalosti, silné argumenty, a naproti tomu redaktorka ČT byla spíš jízlivá

⁷⁴ Černá 2015

a myslím si, že patří do pražské kavárny,“ reagoval Mikeš. Zároveň ale věcně doporučil, že v případě tak ožehavého a citlivého tématu by si mohla ČT vzít k ruce odborníka na islám, který by s Konvičkou dokázal vést přínosný dialog. „Chtělo by to odborníka, i kdyby byla moderátorka sebe víc inteligentní,“ poznamenal. Podle analytika Mikeše neměl Konvička možnost dostatečně vysvětlit své záměry: „Měli mu možná dát prostor, aby vysvětlil, proč aktivitu dělá, vysvětlit genezi člověka, který sbírá motýly a pak se stane hlavou nějaké iniciativy,“ poznamenal Mikeš.⁷⁵

Výše uvedené názory na průběh pořadu, výkon moderátorky a hosta je nutné vnímat jako subjektivní. Osoby, které se zde k dílu vyjadřovaly, mohly být ovlivněny mnoha faktory. Názor druhý se shoduje s naším popisem argumentačního stylu hosta, tedy že měl málo empirických podkladů pro své argumenty. Názor první a třetí se shodují na tom, že moderátorka nedala hostovi dostatečný prostor pro podání a vysvětlení svých záměrů a argumentů.

Pravdivost argumentů, které Konvička použil, zkoumali autoři projektu Demagog.cz . Ti došli k závěru, že Konvička v pořadu vyslovil pět pravdivých, šest nepravdivých, čtyři zavádějící a čtyři neověřitelné výroky. Autoři zde ovšem striktně nerozlišují mezi pojmy výrok a argument, uvedená čísla tedy mohou být zkreslující.

⁷⁵ tamtéž

Závěr

Nemůžeme předpokládat, že každý člověk bude schopen opřít každý svůj názor o argumenty, které bude mít dále podloženy relevantními informacemi z relevantních zdrojů. Ovšem v případě člověka, který jde svůj názor obhajovat do diskuzního pořadu a jeho záměrem je přesvědčit široké publikum o vlastní pravdě, předpokládáme nějakou argumentační úroveň.

V podkapitole Shrnutí analýzy jsme uvedli hlavní teze a názory pana Konvičky. Ty host v analyzovaném dílu dokládá platnými i neplatnými argumenty s převahou argumentů platných. V jeho argumentaci byly identifikovány také pseudoargumenty. Argumentace na téma islám v ČR ve vybraném dílu pořadu Hyde Park ČT24 tudíž není komplexní. Argumentační styl pana Konvičky pokládáme za neprofesionální a nepřiliš zdatný, především z důvodu nepřipravenosti podkladů a neuvážených formulací některých výroků. V kapitole Diskuze se ukázalo, že i přesto, že Konvička nebyl v některých případech schopen předložit podklady pro svá tvrzení, byl např. panem Mikešem vnímán jako člověk s velkými znalostmi a silnými argumenty.

Analýza nepotvrdila náš předpoklad o tom, že budou v dílu užity argumentační strategie. Strategie „My vs. oni“, kterou jsme uvedli, je užita pouze náznakově. Pan Konvička přisuzuje negativní vlastnosti spíše islámu samotnému než muslimům. Naopak byl potvrzen předpoklad o znacích mluvené argumentace, tedy že argumenty často obsahují implicitní premisy či závěry, premisy a závěr nejsou logicky řazeny atd.

Dle našeho názoru se podařilo při analýze udržet stanovený neutrální přístup, který považujeme za důležitý. Za naplněný považujeme i hlavní cíl práce, kterým byla analýza argumentace a popsání argumentačního stylu hosta.

Bylo by zajímavé, např. jako téma pro další diplomové práce, analyzovat další veřejná vystoupení pana Konvičky a sledovat, zda se jeho argumenty a argumentační styl zlepšují, zda se na vystoupení lépe připravuje, zda propracovává své argumenty, nebo zda zůstávají stejné, či se dokonce nějakým způsobem posunují k horšímu.

Pramen

HYDE PARK ČT24 z 28.1.2015

Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/hydepark/28.01.2015/>

Literatura

ARISTOTELÉS., *První analytiky: organon*. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1961. Filosofická knihovna.

BAILY M. *Frauds, Fallacies and Deceptions*. Lulu Press Inc., 1986. ISBN 9780978286415.

BOKR J., SVATEK J. *Základy logiky a argumentace: pro zájemce o umělou inteligenci, filozofii, práva a učitelství*. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 2000. ISBN 80-902-6278-3.

DAVIES J. *Good reasons for better arguments: an introduction to the skills and values of critical thinking*. Peterborough, Ont: Broadview Press, 1997. ISBN 978-155-1110-592.

DEVITO J. *The essential elements of public speaking*. Boston: Pearson, 2006. ISBN 0205423817.

EDMÜLLER A. *Nenechte sebou manipulovat!: jak rozpoznat manipulaci a prosadit svou vůli*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0410-2.

EDMÜLLER A., WILHELM T. *Velká kniha manipulativních technik*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3778-2.

EEMEREN F. *Strategic maneuvering in argumentative discourse: extending the pragma-dialectical theory of argumentation*. Philadelphia: John Benjamins Pub., 2010. ISBN 90-272-8827-5.

EEMEREN F., GROOTENDORST R. *A systematic theory of argumentation: the pragma-dialectical approach*. New York: Cambridge University Press, 2004. ISBN 05-215-3772-X.

EEMEREN F., GROOTENDORST R. *Speech acts in argumentative discussions: a theoretical model for the analysis of discussions directed towards solving conflicts of opinion*. Cinnaminson, U.S.A.: Foris Publications, 1984. ISBN 90-676-5018-8.

EEMEREN F., HOUTLOSSER P., REES M. *Considering pragma-dialectics: a festschrift for Frans H. van Eemeren on the occasion of his 60th birthday*. Mahwah, N.J.: L. Erlbaum Associates, 2006. ISBN 08-058-6026-6.

ELIO R. *Common sense, reasoning, & rationality*. New York: Oxford University Press, 2002. New directions in cognitive science.

FETERIS E., GARSSSEN B. *Keeping in touch with pragma-dialectics: in honor of Frans H. van Eemeren*. Amsterdam: John Benjamins Pub. Co, 2011. ISBN 90-272-1181-7.

FREELEY A., STEINBERG D. *Argumentation and Debate*. Boston: Cengage Learning, 2013. ISBN 9781285545851.

FREEMAN J. B. *Argument structure: representation and theory*. Dordrecht: Springer, 2011. ISBN 978-940-0703-568.

GLENN Ch. *The Harbrace guide to writing*. Concise ed. Boston, MA: Wadsworth Cengage Learning, 2009. ISBN 14-130-2180-8.

HAMPLE D. *Arguing: Exchanging Reasons Face to Face: Routledge Communication Series*. Routledge, 2006. ISBN 9781135615819.

HIRSCHOVÁ M. *Pragmatika v češtině*. V Karolinu, 2013. ISBN 80-246-2233-5.

CHEJNOVÁ P. *Výuka pragmatických aspektů řečové komunikace ve vyšších třídách gymnázií a na SOŠ*. Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2005. ISBN 807290230x.

JELÍNEK M., ŠVANDOVÁ B. *Argumentace a umění komunikovat*. Brno: Pedagogická fakulta, Masarykova univerzita, 1999. ISBN 80-210-2186-1.

JOHNSON R. H., BLAIR J. *Logical self-defense*. New York: International Debate Education Association, 2006. ISBN 978-193-2716-184.

KARLÍK P., NEKULA M., PLESKALOVÁ J. Encyklopedický slovník češtiny. Praha: Lidové noviny, 2002. ISBN 807106484x.

KIRSCHNER P. A. *Visualizing argumentation: software tools for collaborative and educational sense-making*. New York: Springer, 2003. ISBN 18-523-3664-1.

KLAPETEK M. *Komunikace, argumentace, rétorika*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2652-6.

KLEIN O. *Argumentace v komunikaci: (průzkum komunikačního pojetí argumentu)*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2007. ISBN 978-807-3082-093.

KRAUS J. *Jazyk v proměnách komunikačních médií*. Praha: Karolinum, 2008. ISBN 978-802-4615-783.

KRAUS J. *Rétorika v evropské kultuře i ve světě*. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-802-4620-015.

NIEDERLE R. *Pojmy estetiky: analytický přístup*. Brno: Masarykova univerzita, 2010. ISBN 978-802-1053-076.

SVAČINOVÁ I. Strategické manévrování v novinové zprávě: případ Hawkingovy podpory legalizace eutanazie, Pro-Fil, vol. 15, no. 2 (2014). ISSN 1212-9097.

SZYMANEK, Krzysztof. *Umění argumentace: terminologický slovník*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003. ISBN 80-244-0699-3.

SZYMANEK, Krzysztof, Krzysztof A WIECZOREK a Andrzej S WÓJCIK. *Umění argumentace: úlohy na zkoumání argumentů*. 1. vyd. Překlad Jan Štěpán. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004, 148 s. ISBN 80-244-0834-1.

TOULMIN S. *The uses of argument*. New York: Cambridge University Press, 2003. ISBN 05-215-3483-6.

WALTON, Douglas N. *Methods of argumentation*. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-110-7677-333.

Internetové zdroje

ČERNÁ D. Dohra včerejšího vystoupení Martina Konvičky v Hyde Parku na ČT. In: [online]. [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Dohra-vcerejsiho-vystoupeni-Martina-Konvicky-v-Hyde-Parku-na-CT-Ctete-359417>

Hyde Park – to je host + moderátor + Vaše otázky!. In: [online]. [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/hydepark/o-poradu/>

Hyde Park. [online]. [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: https://www.facebook.com/hydeparkct24/info?tab=page_info

Islám v České republice nechceme [online]. [cit. 2015-03-11]. Dostupné z: https://www.facebook.com/ivcrn/info?tab=page_info

KONVIČKA M. Představení. In: [online]. [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <http://martinkonvicka.blog.idnes.cz/>

SVAČINOVÁ I. Role metafor v argumentaci: pragma-dialektický přístup. In: [online]. [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <http://ff.osu.cz/kfi/dokumenty/metafory-brozura.pdf>

ŠŮRA A. Věří tady někdo v Alláha?: Muslimové vzbuzují strach i v Česku, přestože tu skoro nejsou. In: [online]. [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://respekt.ihned.cz/c1-52508310-veri-tady-nekdo-v-allaha>

Příloha

Přepis výpovědí z dílu Hyde Park ČT24 z 28.1. 2015

M: Dobrý večer, vítíte v Hyde Parku. Po teroristických útocích v Paříži se i u nás zvedá místy hodně rozbouřená debata o islámu. Etická komise Jihočeské univerzity řešila např. výroky docenta Martina Konvičky, který tam pracuje. Iniciativa Islám v České republice nechceme, kterou Martin Konvička zastupuje, svolala nedávno před Pražský hrad demonstraci, právě proti islámu, Jaké budou další její kroky? Ptejte se v dnešním Hyde Parku.

Docent přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity a taky zástupce iniciativy Islám v ČR nechceme, Martin Konvička, je hostem dnešního Hyde Parku. Děkuji, že jste přijal pozvání. Dobrý večer.

K: Dobrý večer.

M: Je otázka, jestli vzrůstá v Česku teď skutečně odpor vůči muslimům, a nebo o sobě jen dávají vědět malé ale hlasité spolky.

PŘÍSPĚVEK

M: Posílejte svoje otázky. Můžete nám i zavolat, na stránkách www.hydeparkct24.cz najdete všechny možné cesty. Pane Konvičko, jdeme hned na první otázku od našich diváků, je na webu a je tam pan Bělka: Pane docente, při jakém poměru muslimů vůči nemuslimům v populaci dojde k prudkému nárůstu agresivních požadavků muslimů vůči ostatním nemuslimským občanům? Existují v tomto smyslu nějaké relevantní informace?

K: Kupodivu ano, a tu informaci podává přímo Korán, kde se v jednom verši říká: „Udeřte, až vás bude 20 na 200“. Nevím, proč tam nebylo 10 ze 100, ale je to celkem jednoznačně 10 %. A pak ten verš pokračuje nějak, že prostě zvítězíte, protože nevěřící nic neví a Bůh je největší atd. A v zásadě teda v tom Koránu Mohamed říká muslimům, že 10 % penetrace v populaci je dost na to, aby se dalo vlastně převzít moc v zemi nebo něco takového.

M: No a těch 11 000 vyznavačů v tuto chvíli pro Vás představuje co? Teda v duchu toho, co říkáte? Jako odpověď na otázku Jana Bělky?

K: Tak především nikdo neví, jestli těch vyznavačů je 11 tisíc, to je jedno z čísel, další číslo ze sčítání lidu je něco kolem 3500 a taková nějaká neoficiální čísla přímo ústředí muslimských obcí jsou kolem 30 000, ale oni sami říkají, že se vlastně neví, kdo z nich je opravdu věřící a jak žhavý nebo vlažný věřící, ale podstatné je, že těch 11 nebo 30 nebo 3 tisíce jsou začátek. Podívejte se, v takovém Švédsku, kde je dneska těch, říká se 6-7 % islámských věřících, jich před těmi dvaceti lety byla taky hrstka, pouhých pár tisíc a on ten islám je jako udělán na to, že jakmile se někde chytí, tak růst bude, celou řadou mechanismů, můžeme potom o nich pohovořit. A znáte možná heslo německých anti-fašistů: Zabraňte počátkům. Ten problém je velice jednoduchý a v podstatě to není problém, když se začne nějakým způsobem k němu společnost stavět včas, a pak se může stát obrovským problémem, když se to zanedbá.

M: Stejně to srovnání přece jenom pokulhává. Vy v tuto chvíli nevíte, kolik tu muslimů, vyznavačů tohoto náboženství bude přece za 20 let.

K: Dá se to celkem dobře extrapolovat z té situace právě v západní Evropě.

M: Vy jste zmínil Švédsko, to je jiná situace než třeba někde jinde. Tam jsou nějaké křivky, které opravdu odpovídají nějaké teorii, která by zodpověděla tuto otázku, kterou položil divák.

K: Tak tyhle ty demografické odhady existují samozřejmě.

M: Které se týkají náboženství?

K: Které se týkají růstu jaksi islámských věřících v západní Evropě. A dá se říct, že vlastně...

M: V Česku, ta otázka směřovala sem k nám.

K: Sem k nám.

M: Ano.

K: A otázka směřovala na agresivní na prudký nárůst agresivity. To by určitě nastalo kolem 10 %, ale ty první požadavky, nedá se mluvit jako o agresivitě, pouze o takovém jako jemném stupňování požadavků, tak to už tady vidíme dnes.

M: To je co konkrétně?

K: To bychom se museli zeptat diváka, co myslel tou prudkou agresí.

M: Ne, já se teď ptám Vás, co považujete za stupňování agresivity nebo požadavků muslimů v ČR?

K: Ano, na to se dá odpovědět velice hezky. Např. si možná pamatujete, někdy z dubna loňského roku zásah policie v městě, kvůli vydání knihy, kterou prostě podezírala policie, že šíří náboženskou nenávisť. A tehdy tehdy se strhl obrovský povyk, že tam ti policisté přišli v botech do té mešity, že prostě jako pošlapali ty modlitební koberce v botech, což jakoby podle islámu neměli, že jo. A to je takový ten agresivní požadavek, protože nevím o tom, že by, já nevím, křesťanští věřící si stěžovali, že policie přišla do kostela a...

M: Počkejte, byl jste někdy v Řecku?

K: V Řecku jsem samozřejmě byl, ale netuším, co jako...mnohokrát kupodivu ...ale prostě...

M: Byl jste někdy v nějakém klášteře?

K: Netuším opravdu, jak by se tvářila ortodoxní církev.

M: A tak, když to zkrátím, to znamená, že to stupňování požadavků nebo to, co vy požadujete, považujete za nějaký požadavek je, aby nechodili policisté do mešity nebo aby tak nechodili v botech.

K: Ne, to je...

M: Čemu se vlastně odpovídá v případě té rostoucí agresivity. Tedy jak to dáváte dohromady?

K: No, tady máme policii v botech, tady máme... To je situace u nás, to jsou drobnosti.

M: My se pojd'me bavit, pane Konvičko, o situaci u nás, prosím.

K: Jsme součástí EU, a já myslím, že to srovnání s těmi zeměmi evropskými, kde mají s islámem větší zkušenosti je obrovsky důležité.

M: Dobře, tak co je to stupňování požadavků.

K: Tak, že jo, v západoevropských zemích už dneska vidíme takové ty věci, ty školy, kde je převaha nebo značný počet muslimských žáků, tak třeba začnou rušit nebo začnou vyvažovat halal pro všechny žáky. Tzn. muslimskou rituální stravu, začnou odstraňovat vepřové. Známe takové ty případy z Británie, kdy řidič autobusu odmítne svést slepou ženu, protože má

vodícího psa, a protože jeho víru ten pes uráží. Prostě jsou to takové ty drobné věci, taková ta drobná, nenápadná, ale za to všudypřítomná, řekněme šikana. Původního obyvatelstva nebo toho muslimského obyvatelstva, která to nemuslimské obyvatelstvo drží v defenzivě z mnoha důvodů a takže nám vznikají prostě třeba islámská nebo muslimská gheta, která vznikají prostě tak, že se do nějaké oblasti stěhuje čím dál tím více muslimských věřících, často to je v blízkosti mešity. A tou drobnou šikanou, takovým tím jako pohvizdováním na děvčata apod. vlastně vyhánějí ty původní obyvatele Německa. Německé realitní kanceláře třeba mají zajímavý pojem mešitový kráter, to znamená...

M: Víte co, já Vám nechci skákat do řeči, protože je to hodně citlivé téma, ale musím. Třeba pokud jde o tu školu, kterou jste tu zmiňoval... To je co za školu ?

K: Kterou? To je spousta škol v Itálii, ve Švédsku.

M: No tak, dám své dítě do náboženské školy, tak asi předpokládám, že se tam budou

K: Ne, světské školy, světské školy.

M: Tak to je otázka kde

K: Prostě státní školy.

M: Ve Francii kde?

K: Británie, Švédsko...

M: Vy jste říkal ve Francii.

K: Já jsem řekl Francie? No, těch zpráv je spousta v celé západní Evropě.

M: A v Británii, ve kterém městě se to stalo?

K: Prosím Vás pěkně, nezkoušejte mě z encyklopedických znalostí.

M: Ne, pokud máte nějaké argumenty, tak je potřeba je opřít o nějaká fakta.

K: Samozřejmě. Tak v Anglii máme, když zůstaneme u té Anglie, není to tak dávno, co tam proběhla aféra o tom, že vlastně celé školy byly nenápadně jako, teď jak to říct, islamizovány tím, že...

M: Které školy?

K: Základní, střední školy v...

M: Kde? Kde?

K: v Leedsu, v Birminghamu a v těchhle těch oblastech s velkou islámskou menšinou. Byla to aféra, o které se jako hodně mluvilo a souviselo to v zásadě s takovou tou, že několik málo muslimských učitelů, kteří byli do té školy přijati a přes tlak přes školní rady postupně jako vyšikanovali ty nemuslimské učitele a pak se najednou zjistilo, a z toho byl právě ten skandál, že se tam přestalo učit o evoluci, že se tam učí o holocaustu jinak, než by si přáli lidské osnovy. Tyhle ty věci se prostě dějí nenápadně...

M: Takže se to řešilo jako nějaký exces britského školství...

K: Řešilo se to jako exces britského školství.

M: Nedá se to paušalizovat.

K: Nic jsem nepaušalizoval.

M: Ještě jedna věc. Slyšel jste dnes, ne dnes. Někdy v ČR, že hoši pískají na dívky? V určitém věku možná. Slyšel jste to někdy?

K: Stává se to.

M: Stává.

K: Ale zajisté jste třeba slyšela o velké vlně znásilňování ve Švédsku. A to už taková legrace není. Švédsko je země...

M: Která média o tom psala? Odkud ty informace čerpáte, kde se to stalo, proč to vyšetřovala policie, k čemu došla?

K: Psala o tom...

M: K jakým závěrům? Byly to trestné činy? Byli ti lidé odsouzeni? Bylo jim to dokázáno?

K: Paní redaktorko, těch zpráv je prostě spousta z nejrůznějších médií.

M: A tak mi řekněte kde! Já si ji ráda najdu. Velkou vlnu znásilňování ve Švédsku...

K: Rape statistic Sweeden najdete prostě normálně na stránkách dokonce i evropské unie, která sleduje tohleto jako, tuhleto násilnou kriminalitu.

M: Takže to byla násilná kriminalita...

K: Jistě, znásilnění. Myslíte, že znásilnění není násilná kriminalita?

M: Ne, my se teď bavíme o náboženství, o muslimech.

K: No, takže Švédsko je země, která...

M: Ne, já se Vás ptám na to konkrétní. To byla vlna znásilňování nemuslimských žen, nebo muslimských žen muslimy?

K: Ano, takto. Švédsko je země, která byla před 20 lety...

M: Ne, já se Vás ptám konkrétně na ten případ...

K: Nechte mě domluvit, paní redaktorko.

M: Ale pane docente, jestli něco takového tvrdíte...

K: Tvrdím to naprosto vážně.

M: Tak musíte opravdu doložit, že tam byl nějaký náboženský podtext, že to bylo vyšetřováno, že se to opravdu stalo...

K: Tak, paní redaktorko, Švédsko je země, která je známá, nebo bývala známá velice nízkou mírou kriminality. Byla to země kde, jak se říká, lidé nezamykali domy a nechávali si cennosti v automobilech. Před 20, možná 30 lety. Švédsko je dneska země, kde se to neděje, a která je dokonce první v Evropě v počtu znásilnění nebo sexuálně motivovaných násilných trestných činů, když budu přesný. A to je prostě statistika, kterou si najdete opravdu jako na stránkách EU. A samozřejmě to nikdo nedává do přímé korelace ani s islámem, ani řekněme s imigrací, ale nic jiného se v tom Švédsku nestalo, Švédové se nezbláznili, ze Švédů se nestali divocí násilníci. A pak byste musela znát trošičku aspoň...

M: Počkejte, ale proč o tom tedy mluvíte. To je trošku argumentačně minimálně za roh.

K: Mluvím o tom, protože jste se ptala

M: Když se bavíme o islámu...

K: na to drobné stupňování požadavků a na tu drobnou šikanu původně u obyvatelstva

M: Ale vy jste nedokázal, že se to týkalo muslimů.

K: Hovoří se o tom, že se jedná o imigranty a málokdo už

M: hovoří se o tom...

K: říká, že to jsou muslimští imigranti. Ale to je hrozně jednoduché.

M: Tak pojďme k dalším otázkám.

K: Ne, já bych to dokončil.

M: Pokud se o tom hovoří a nemáte tu zprávu třeba...

K: Já bych to

M: švédské policie, která by to dokázala, tak se dále neposuneme.

K: hrozně rád dokončil.

M: Máme spoustu otázek diváků ČT...

K: Možná víte, že v zemích, jako je Švédsko, je zakázáno vést či zveřejňovat statistiky s ohledem na náboženství, takže ta statistika nemůže existovat, a tím pádem jako...

M: Tím pádem pojďme dál.

K: Pojďme dál.

M: Děkuji. Na facebooku je Král: Dobrý den, co by měla česká vláda udělat s tím, aby se zamezilo vstupu radikálních islamistů do ČR? Mám na mysli různé prověrky atd. Děkuji.

K: Česká vláda by měla dělat v podstatě to, co dělá, tzn. pečovat o bezpečnost občanů, ale ono to vždycky, ono to bude hrozně těžké tady něčemu takovému zamezit a to proto, že jsme v Schengenu. Hranice jsou otevřené a ta radikalizace islámských věřících v západní Evropě je prostě faktem. Takže opravdu tento úkol české vládě nezávidím.

M: Třeba ten muslim, který zasahoval ve prospěch svých spoluobčanů aniž by třeba věděl jakého jsou vyznání v tom košer obchodě v Paříži, to je radikální člověk ?

K: To samozřejmě nebyl radikální islamista, ale ti dva viníci, kteří vystřileli Charlie hebdo byli do 30 let naprosto umírnění občané, kteří neměli žádné prokazatelné spojení atd..

M: Takže se tu bavíme o zradikalizovaných jednotlivcích. Ne všeobecně o tom, že by se zradikalizovali všichni muslimové?

K: Ptejme se, čím jsou zradikalizovaní...

M: Ne, já se Vás ptala, jestli

K: Kolik je těch jednotlivců

M: se teď bavíme o zradikalizovaných jednotlivcích, nebo paušálně o vyznavačích islámu?

K: Hovoříme o jednotlivcích zradikalizovaných radikální ideologií. Oukej?

M: :D Dobře. Tak se posuneme dál k dalším otázkám ČT, které diváci můžou posílat třeba na FB, konkrétně je tam R.G.: Dobrý večer, nemáte pocit, že kdyby ve 30. letech existoval internet, byly by stránky proti židům podobné těm Vaším? Nenávist k židům si tehdy lidé také dokázali racionalizovat a věřili, že svým šířením zla konají dobro. Děkuji za odpověď.

K: Já jsem přesvědčen, že stránky německých antifašistů, nebo antinacistů by byly podobné těm našim.

M: Tak více ještě k tomu, co divák...

K: Myslím, že jsem odpověděl dostatečně, ale pokud to chcete rozvést...

M: chce vědět.

K: tak nacisté pronásledovali židy za původ. Jo? Určitě víte, že dokonce pátrali v matrikách po židech, kteří přešli ke křesťanství nebo odešli od židovství, ale hledali prostě předky těch lidí a v podstatě na základě původu ty židy rozlišovali, vylišovali a ubližovali jim. A byl to strašlivý zločin. Kdežto islám je volba.

M: Půjdeme k dalším otázkám na webu je teď v tuto chvíli František K.: Prezident Zeman hovořil o islámském státu ve spojitosti s hrozbou superholocaustu. Vnímáte situaci stejně? Je podle Vás případné rozprášení IS tím správným řešením, které by se pozitivně odrazilo i na situaci v zemích západní i střední Evropy?

K: To je hrozně obsáhlá otázka. Takže to jsou vlastně 4 otázky v jedné. Takže první část – zda IS hrozí čímsi jako superholocaustem nedostatečně věřících – ANO. Ano vnímám situaci stejně.

M: A k tomu termínu

K: Termín je prostě větší holocaust, než byl ten poslední holocaust. Je podle Vás případné rozprášení tím správným řešením? Takto, teď musím říct, teď řeknu to hrozně nerad, ale obávám se, že ano. Že pokud necháme ten IS růst a sílit, tak prostě bude sílit a bude ohrožovat další a další země.

M: Tak a diváci píší, nebo mohou telefonovat. Všechny cesty sem k nám najdete na stránkách www.hydeparkčt24.cz. A upozorňuju, že nestihneme všechny vaše otázky. Tak doufám, že to pochopíte. Snažíme se jich v tuto chvíli položit co nejvíc, tak rychle k Vladimírovi: Dobrý den, přijde Vám adekvátní míchat dohromady terorismus s náboženstvím? Proč tedy neprotestujete i proti křesťanství? Nejvíce obětí teroristického útoku v Evropě má přece na svědomí křesťan A. Breivik.

K: Zase je to celá řada otázek. Takže Mohamed v jednom známém hadísu říká anglicky: I have been victourious for a by terror. česky: Zvítězil jsem šířením hrůzy. Tam je jednoznačně ten terorismus už v samém základu, řekněme, skutků zakladatele islámu.

M: Tak jenom pro doplnění: Diplomatičtí zástupci muslimských zemí v ČR a taky ústředí muslimů, kteří zde působí, velmi tvrdě odsoudili ty teroristické útoky, které se staly v Paříži, takové kriminální činy, ať už k nim dojde kdekoliv na světě, nemají místo v žádném náboženství, kultuře nebo sociálním prostředí, soudí ambasadoři a taky zástupci muslimů, muslimského ústředí v ČR.

K: Paní redaktorko...

M: Jen abychom se přenesli do 21. Století...

K: Paní redaktorko, vy mícháte dvě věci. Vy mícháte muslimy, muslimské politiky, muslimské ambasadory a islám jako ideologii, kterou, která je sepsána v Koránu, v hadísech, a která má vlastně vzor ve skutcích Mohameda.

M: Tak ten terorismus páchají jednotlivci.

K: Mohamed byl jednotlivec.

M: Ano, ale my se bavíme samozřejmě o situaci teď, v 21. Století.

K: Myslíte si třeba, že IS jsou jednotlivci? To jsou statisíce jednotlivců.

M: Pojd' me jenom dál. Já jsem...

K: A jistě bych dokončil tu otázku...

M: pro dokreslení té situace považovala opravdu za nutné...

K: Ano.

M: seznámit Vás s postojem ústředí muslimských občanů v ČR, a taky s prohlášením diplomatických zástupců muslimských zemí...

K: Supr.

M: v ČR.

K: Já myslím, že jsme...

M: Pojd'me dál – Proč tedy neprotestujete i proti křesťanství?

K: Křesťanství má tedy úplně jiné základy než ten islám a obě dvě ty náboženství mají jedno podobné, že se hrozně moc vztahují k činům svého zakladatele. Ten zakladatel, tzn. v jednom případě Mohamed, v jednom případě Ježíš, pokládanej křesťany za syna božího, je vlastně vzorem pro ty věřící. A Ježíš teda teroristické činy nepáchal. A to poslední, ten Breivik.

M: Ten An. Breivik, ano...

K: To samozřejmě není pravda. Mnohem více obětí měl třeba útok na madridské metro, který nespáchali křesťané. Byl spáchán islámskými teroristy.

M: Kolik tam bylo mrtvých?

K: To fakt nevím.

M: No tak ...počkejte.

K: Šlo to do stovek.

M: No počkejte, ale tak pokud nesrovnáme konkrétní čísla, nemůžeme tvrdit, co bylo horší.

K: No, ne. Bylo jich prostě více.

M: Vy jste si stoprocentně jistý?

K: Jsem si stoprocentně jistý. Ale co se týká toho Breivika, Breivik, teď hledám nějaké slušné slovo, těžko se mi hledá. Můžu říct neslušné slovo?

M: Ne, poprosím Vás opravdu velmi důrazně o to, abychom dodržovali pravidla veřejnoprávního média.

K: Ano, Breivik byl hlupák, který nenásilný odpor k islámu, nebo politický odpor k islámu vrhl o devět let zpět. Tak.

M: Na další možnost zeptat se Vás teď na webu čeká antimultikulturalista: Proč obhájci islámu neustále operují křížovými válkami? Není spíš problém v tom, že islám ve vývoji ustrnul a má tak 500 let zpoždění? Je možné tolerovat něco, co prosazuje nerovnost pohlaví a nenávisť k jinověrcům? Zná Korán slovo láska?

K: Ti lidé dávají hrozně dlouhé otázky, všimla jste si? Takže, obhájci islámu operují křížovými válkami, protože to samozřejmě je takové, vypadá to podobně jako islámská expanze. Je to samozřejmě omyl nebo vyloženě lež, protože je třeba si uvědomit, že křížové výpravy byly protiútok. Že jo. Ony po mnoha stoletích islámské expanze a islámských útoků na Evropu se konečně v tom 12. století Evropa vzchopila a nějakým způsobem a začala se bránit a logicky

M: Křížácké války, to byl protiútok, kdy se Evropa bránila?

K: Samozřejmě, samozřejmě. A...

M: Nic jiného v tom nebylo?

K: No, já.

M: Žádné poselství? Žádná snaha o šíření náboženství v tom nebyla?

K: To nemohlo být šíření náboženství, protože jaké bylo náboženství řekněme v Palestině, v Sýrii v 6. - 5. století?

M: To je Vaše odpověď tedy?

K: Ano, to je moje odpověď.

M: Tomuto divákovi.

K: A dále: Je možné tolerovat něco, co prosazuje nerovnost pohlaví? Samozřejmě, že to možné není. Je to proti Ústavě a proti evropské tradici a proti dobrým mravům. Zná Korán slovo láska? Několikrát to tam je, dokonce i mezi mužem a ženou, ale není to ústřední poselství Koránu jako Nového zákona.

M: K dalším otázkám ČT24 pro docenta Martina Konvičku. Půjdeme teď zase na web a tam se ptá František Mokrý: Vážený pane docente, jakým způsobem chcete naložit s muslimy – konvertity, které nelze vyhostit? Jak si představujete zákaz propagace islámu ve vztahu k literatuře a ostatním informačním zdrojům? Děkuji. S pozdravem FM, Praha.

K: Já bych žádné muslimy nevyhošťoval. To je ten paradox, který možná jste nečekala. Já bych si přál, aby prostě od islámu odešli, aby přehodnotili, aby si uvědomili, o čem vlastně ta jejich víra je, protože mnozí to nevědí. Jo? To je další jako paradox, že mnozí muslimové znají islám asi tak jako takový ti vánoční křesťané – je pokřtěn a jednou za rok na Vánoce dojde na půlnoční. Pokládá se za křesťana.

M: Počkejte, kolik jich tady je z těch 11000?

K: To si opravdu netroufám odhadovat.

M: No počkejte, tak pokud za ně mluvíte, pokud nám tady vykládáte, jak oni praktikují svoji víru, a pokud máte tedy konkrétní příklady, tak mi řekněte, kolik z nich se takto vlastně žije tedy?

K: Jak? Já jsem pouze řekl, že mnozí sami vlastně neznají

M: Mnozí z nich

K: detaily toho islámu.

M: Jak to víte?

K: Protože jsem s mnoha muslimy hovořil a protože samozřejmě

M: Oni Vám řekli, my jsme muslimové, my se podle toho neřídíme, my ani Korán neznáme.

K: Takto. Před časem byla v Hyde Parku národní hrdinka Beatrice Radosa, která byla islámskou věřící konvertitkou, takže vlastně přesně tento případ a se kterou jsem léta předtím mnoho, mám mnoho jako mailů si vyměnil na téma islám a v podstatě to, co rozhodlo o tom, že od islámu zase odstoupila, bylo, že jsem ji přesvědčil začíst se do hadísu, což jsou...

M: Ano, ale to je někdo jiný, tady jsou to muslimové konvertité.

K: Ano, to je konvertitka, kterou nelze vyhostit

M: Ano, ale ona už není muslimka, pokud jsem to tedy teď dobře pochopila.

K: Ale v tu dobu byla, a poté co opravdu začala pořádně studovat islámské právo a hadísy, tak muslimkou přestala být. A takových případů není málo.

M: Kolik jich je?

K: Prosím Vás pěkně...

M: Pane, řekněte mi, kolik jich je, protože jinak bychom museli předpokládat, že díky Listině práv a svobod, která určuje poměrně jasně prostředí v ČR, tak si tito muslimové tady vědomě zvolili své vyznání a mají na to právo a zbytek je jejich věc, ne?

K: A mnozí z nich opravdu neznají detaily tohoto vyznání!

M: Ale kolik jich je tedy?

K: Ale prosím Vás paní redaktorko... 61 a půl...

M: Já v podstatě nemůžu Vás nechat paušalizovat...

K: 61 a půl.

M: Dobře, část našich spoluobčanů, kteří jsou věřící, jsou vyznavači islámu, hlásí se k tomu aspoň podle dostupných dat.

K: Dobře, tak je jich 61 a půl. A těch 61 a půl muslimů tedy nezná pořádně ani ten islám a týká se to jak těch konvertitů, a to bychom si asi mohli povídat, jakým způsobem jsou ti konvertité lákáni a jakým způsobem probíhá šaháda a tak. Ale paradoxně i mnozí jako muslimové do toho narození, jo, by přece. Ani jeden z nás nemůže předpokládat, že někde v Hindúkuši prostě muslim, který žije v severním Pákistánu má načteno islámské právo, zná prostě podrobně hadísy a tak. Mnozí z nich se do toho prostě narodili a je to pro ně úplně stejně tradice jak pro ty křesťany to křesťanství aniž by prostě znali podrobně katechismus a ...

M: A pro budhisty třeba a taoisty...

K: A když se mnozí muslimové opravdu jako když pochopí, oč v tom islámu jde. Že ten islám je v podstatě mocenská nauka, která ty lidi zneužívá, tak ty dekonverze se prostě dějí.

M: Dobře, teď ještě k tomu, když si spočítáme, kolik je 11000 mínus 61.5, jak jste říkal tedy, tak ten zbytek jsou lidé, kteří si svobodně zvolili své vyznání. Jak s nimi chcete naložit a třeba i s těmi, kteří se tu narodili? Kteří si to zvolili, nebo jsou to potomci rodičů, kteří tuto víru mají.

K: Zase, mým ideálem je, a myslím, že mohu hovořit...

M: Vy jim to chcete vymluvit.

K: v ČR jim vysvětlit, vymluvit, že jsou lepší životní cesty než islám.

M: Dobře, takže jim to chcete vymluvit. A jak si představujete zákaz propagace islámu ve vztahu k literatuře a ostatním informačním zdrojům? Ptá se Mokrý.

K: Tak dneska je to samozřejmě hrozně složité zakázat literaturu, protože máme internet, máme elektronická média, ale ono by stačilo omezit takovou tu prvoplánovou proislámskou propagandu. Jako třeba projekt muslimové.cz , který vlastně jednu dobu měl schválení Ministerstva školství, byl propagován mimo jiné Amerikou nebo propagován mimo jiné americkou ambasádou a byl jednoznačně jednostranný a učil jakoby mladé děti, středoškoláky nebo vyšší stupně ZŠ. Je to projekt, kde prostě přichází jako muslimky a mladí muslimové na školy a ukazují těm mladým zranitelným lidem v podstatě, jak je krásné si vázat hidžáb a nějaké ty vonné tyčinky a jak ten Mohamed byl prostě super chlap. Prostě propaganda, která ukazuje jednu stranu, a tímhle jsem myslel ten zákaz propagace.

M: Vy jste si možná všiml v úvodním příspěvku, že jsme citovali zprávy o extremismu, které vydalo Ministerstvo vnitra. Projevy islamofobie se dlouhodobě projevuje uskupení Czech defence league zastoupené skupinou Islám v ČR nechceme v síti Facebook. S uskupením byly spojovány i množící se případy tzv. kyberšikany jeho odpůrců. To jenom proto, že vy vlastně voláte po tom, aby třeba muslimy u nás monitorovaly bezpečnostní složky, tak ta zpráva o extremismu v ČR vydaná Ministerstvem vnitra se zmiňuje o té vaší iniciativě.

K: To se holt stává.

M: To je vaše reakce na to? Tak další otázka je od Eriuse: Podporujete německé protiislámské hnutí Pegida? Ztotožňujete se s požadavkem Pegidy na přerozdělování imigrantů v rámci EU, který by znamenal islamizaci východní Evropy včetně Česka?

K: Tak zase jsou to dvě otázky. Na první odpovídám ano. Na druhou odpovím ne. Domnívám se, že to je do značné míry takové jako nedomyšlené ze strany Pegidy. Pegida se samozřejmě bojí nárůstu islámu v západní Evropě, bojí se ho v Německu, bojí se ho právem. Pokud by se situace v Německu a v Evropě radikálně zhoršila, tak v podstatě bude zájmem Němců nebo řekněme patriotických nebo demokratických Němců, aby měli bezpečné zázemí. To jim tadyta střední Evropa nebo postkomunistická Evropa zatím poskytuje, jakmile by došlo k přerozdělení, tak by to bezpečné zázemí přestalo existovat.

M: Ale Pegida je pro přijímání válečných a politicky a nábožensky pronásledovaných uprchlíků. Je pro přidání práva a povinností k integraci do ústavy, a těch požadavků je 19 možná i víc. Tzn. že vy, abych to dobře pochopila, podporujete německé hnutí Pegida...?

K: V podstatě ano.

M: ale nesouhlasíte a teď s kolika tedy požadavky Pegidy, nebo s kterými souhlasíte?

K: Já bych řekl, že pouze s tím přerozdělením nesouhlasím. A dokonce souhlasím i s těmi nábožensky pronásledovanými uprchlíky.

M: A s těmi dalšími, jako zavedení lidového hlasování třeba, nebo dodávky zbraní protiústavním a zakázaným organizacím jako je PKK apod.?

K: Naprosto v pořádku.

M: S tím vším souhlasíte. Tak děkuji a půjdeme za dalším divákem, panem Antlem Janem: O hlavním nebezpečí islámu se mluví v souvislosti s tím, že je to hlavně politická ideologie. V čem je tedy to hlavní nebezpečí a čeho se máme vlastně obávat? Opravdu není možné společné soužití? A poprosím vás opravdu, pane docente, pojďme se bavit teď o situaci, která je tady nebo v Evropě, ale v 21. století.

K: Ano. Tak ty politické požadavky islámu se nezměnily mezi 8. a 21. století, že ano. A jsou celkem jednoznačné – svět by měl jednou se podřídít Aláhovi, měl by prostě přijmout islám. A v čem je to hlavní nebezpečí? To je na dyl, to je opravdu na celou přednášku, ale to hlavní nebezpečí je řekněme v nehierarchické a síťové struktuře islámu. V tom, že vy tady správně argumentujete, že těch opravdu radikálů je málo, ale ti radikálové vlastně nejlépe dodržují islám. Jo když se prostě podíváte na šariú, na Korán, na hadísy, tak ti radikálové jsou opravdu ti, kteří toho Mohameda napodobují nejvíce, že jo? A to hlavní nebezpečí je v zásadě v tom, že tihleti radikálové, oni je nepoznají ani muslimové často. A ono je to v tom, že poměrně málo radikálů dovede udržovat řekněme v šachu celou tu islámskou obec. Žádný muslim neví, kdo bude ten radikál nebo kdo se radikalizuje. A...

M: Teď mluvíte o situaci v ČR?

K: Mluvím o situaci v ČR samozřejmě.

M: To znamená, že jsou tu radikálové, radikální muslimové?

K: No jistě!

M: Nebezpeční muslimové?

K: No jistě!

M: Vy je znáte?

K: Ano, znám je.

M: Porušují zákony ČR?

K: No, podívejte se. Než vrah spáchá vraždu, tak neporuší žádný zákon, že jo. Ale máme tady radikální kázání brněnského imáma Alrawiho, který před nějakou dobou nabádal k nenávisti k nevíře. Dneska zrovna snad Lukáš Lhoťan, bývalý muslim, zveřejnil na svém blogu nové kázání. Nebo ne nové, starší ale kde hřimal proti židům, takže vlastně ty názory radikální jednoznačně jsou. A prostě i z hlediska řekněme umírněných muslimů, umírněných islámských vlád třeba, já nevím teď syrské před válkou by to byl radikál. Opravdu...

M: Ještě mi řekněte jednu věc. Pokud tedy takto dejme tomu dochází k nějakému ohrožování bezpečnosti ČR, podnikl jste něco směrem k relevantním úřadům?

K: Ano...

M: Protože ústřední muslimská obec má ten první stupeň registrace, z toho vyplývají nějaké povinnosti, nějaká práva, o ten druhý ani nežádá, tzn. že alespoň touto administrativní cestou nějaké svoje další požadavky nezveřejňuje a nestupňuje, pokud použiju váš slovník. Tak mi řekněte, co jste tedy udělal proti tomu, co jste teď popsal? A jestli na to relevantní orgány ministerstvo nebo policie reagovaly a jestli něco dokázaly.

K: Ten konkrétní brněnský případ vyšetřovala policie a byl odložen pro promlčenost. Nebyl jsem ten, kdo by podal trestní oznámení nebo podobně, ale prostě nebyl jsem ten, kdo by to věděl, že jo. To podal někdo jiný. A policie to vyšetřovala.

M: A opravdu není možné společné soužití? Ptá se Antl Jan.

K: Tak tam je, tam jsou zase jiné věci s tím společným soužitím. Teď jsme mluvili řekněme o nebezpečí opravdu takovém tom politickém, ale víte třeba, jaká jsou islámská sňatková pravidla? To je základ.

M: No, počkejte, tak pokud tu máme Listinu základních práv a svobod a já ji uznávám, protože jsem občan této republiky, tak ti lidé mají právo na svobodnou víru samozřejmě.

K: Ano, ano.

M: Na to aby si zvolili své náboženství a pravidla toho náboženství tak, aby neporušovali zákony této země.

K: A teďkom, islámská sňatková pravidla...

M: Jinak v podstatě to není důležité přece.

K: Říkají mimo jiné, že muslim se může oženit s nemuslimskou, křesťankou, židovkou atd., kdežto muslimka se nesmí vdát za nemuslima. Tzn. je tam taková jednostranná bariéra a už tahleta bariéra ...

M: Čím to porušuje zákony ČR?

K: Neporušuje to zákony, ale celkem jednoznačně to znemožňuje společné soužití, jo. Protože prostě když není možné, aby ... Není tam reciprocita. Když muslimský muž má více práv než

muslimská žena a z hlediska toho islámu mnohem více práv než nemuslimský muž už dnes. Jo z hlediska těch jejich pravidel, tak jak chcete něco integrovat, co má takový jako, jednu tu stranu. Společné soužití není možné, když jednu tu stranu budu odvrhovat.

M: Tam to bylo, jestli já jsem to dobře pochopila, myšleno jako společné soužití třeba křesťanů, buddhistů a muslimů, ne úplně detailně rozebírat sňatkovou politiku mezi našimi spoluobčany. A řekněte mi třeba, protože já to teď nastudováno nemám, jak to platí u buddhistů?

K: Já myslím, že buddhisti, těm je to úplně jedno, ne?

M: Jo? A není to právě obecně jedno, ve chvíli, kdy si tu svobodně můžeme zvolit svoji víru?

K: No těch případů vražd ze cti, když vlastně rodina nějakým způsobem unese nebo přímo zabije dceru, protože si něco chtěla začít s nemuslimem, těch je v západní Evropě mnoho.

M: V ČR?

K: V ČR nebyl ještě žádný zaznamenán, ale byly tady takové jako případy, které by mohly být ono. Např. jsme zaznamenali přes IvČRn takovou záležitost, že měla nějakou střední školu tady v Praze chodila. A teď prosím vás, i kdybych to jméno znal, tak vám ho neřeknu, chodila muslimská dívka začala chodit s nemuslimským chlapcem a rodina se rozhodla, že ji provdá kamsi na Kavkaz. To jsme řešili, snažili jsme se nějak té dívce pomoci. Už nevím, jak to dopadlo. Je to asi 3 roky starý případ. A tohle je ono. Proto to společné soužití činí problémy.

M: Otázky diváků ČT24 jako ta následující od Marcela: Proč bych se měl jako ateista bát islámu? Měl bych se bát každého muslima? Co když je muslim mým kamarádem, mám jej nahlásit vnitřní bezpečnosti?

K: Jako ateista by se měl bát Marcel bát islámu, protože jako ateista je podle islámu ten nejhorší druh tvora. Prostě určen k likvidaci – podle toho ortodoxního islámu tedy, podle islámského učení. Měl bych se bát každého muslima? O tom už jsme mluvili, samozřejmě že ne, protože zdaleka ne každý muslim dodržuje to ortodoxní učení nebo ho často ani nezná. A to myslím stačí.

M: Já vám ještě doplním prohlášení diplomatů muslimských zemí v ČR, třeba že se přihlašují ke snaze českých úřadů a občanské společnosti o mezináboženský dialog, který by podpořil porozumění ve společnosti a pomohl by s potíráním extremismu a terorismu. Je nutné pracovat na lepším porozumění mezi náboženskými kulturami a náboženstvími v ČR.

K: Já bych to rád okomentoval ještě. On ten náboženský dialog zní strašně krásně, ale on u nás vlastně nikdy reálně neprobíhal, protože když mají dva vést dialog, tak je třeba mít nějaké výchozí stanoviska, že jo. A to jak tady třeba, to čemu říká náboženský dialog např. pan profesor Halík, je takové to – zajdeme si popovídat o tom, jak máme krásnou víru a toho Abraháma a tak, ale vlastně nikdy tady tahleta jako sekulární většinová společnost neudělala něco jako seznam požadavků, co je, nebo bodů, co je pro nás ještě přijatelné, co už ne, co vůbec ne. Pak teda by se mohlo hovořit o dialogu. Zatím je to taková hra na dialog a navíc sama jste tam řekla mezináboženský dialog. Co ten ateista?

M: Dobře, já jenom pro dokreslení situace... 1,6 miliardy muslimů na světě, je to zhruba 23 % populace. To je tedy nebezpečí, to jsou země a je jich spousta, kde je víc než 50 % populace tohoto vyznání. Máte pocit, že se zmítají ve vlnách znásilňování, ve vlnách teroristických útoků tak dramaticky, že by to vyvolávalo obrovskou obavu jako iniciativa se snaží předestřít?

K: No podívejte se, existuje jenom velice málo demokratických islámských zemí, že ano. V řadě islámských zemí vidíme teďkom ty doslova požáry různého násilí, sektářství atd. A to nesouvisí to s rasou, nesouvisí to se zeměpisným postavením. Můžeme se podívat od sahelu jako je Nigerie, Mali, přes Somálsko – totálně padlý stát, přes postsovětskou střední Asii, Indii, která samozřejmě není úplně muslimská, ale kde ty náboženské tenze jsou prostě všudypřítomné, až po třeba oblasti jako je jižní Thajsko nebo některé části Indonesie, ale samozřejmě...

M: Víte co, ale je to opravdu tak silně spojeno s náboženstvím? Nejsou to excesy jednotlivců? Už jsme se o tom tady bavili. Vzpomeňte si na to, co se dělo v Severním Irsku, připomeňme také baskisko a teroristické útoky jiného ražení.

K: To jsou samozřejmě úplné nepatrnosti, celé Severní Irsko...

M: To jsou nepatrnosti.

K: proti...

M: celé Severní Irsko je nepatrnost?

K: proti takové Nigerii nebo Somálsku. Je to taková rýmička, a hlavně to pominulo.

M: Počkejte, 20 let náboženské války v Severním Irsku vy označujete za nepatrnost.

K: A kolik to mělo obětí ta náboženská válka v Severním Irsku? Vy jste po mně chtěla čísla, paní redaktorko.

M: Ne, tak já se jenom ptám, jestli to byla nepatrnost.

K: Byla to lokalizovaná rýmička proti tomu, co se děje v Somálsku, v Sudánu bývalém, který se musel dokonce rozdělit atd. A hlavně vy jste říkala, že vy tady razíte tezi, že to nemá nic společného s náboženstvím. Tak s čím tedy?

M: Pane docente, já tu nerazím žádnou tezi.

K: Dobře.

M: Já vám pouze pokládám otázky, doplňující otázky, abychom vyvážili některé postoje a neopomněli na reakce třeba právě našich muslimských spoluobčanů. A otázky taky dáváme ty, které posílají diváci, třeba Pepa z Ostravy: Proč nechcete, aby se lidé mohli svobodně rozhodnout o své víře/nevíře/náboženství? Pokud jste proti islámu, jste také proti křesťanství? Pokud jste jen proti islámu, v čem je křesťanství lepší (křesťané také vraždili, sexuální aféry duchovních atd.).

K: Zase je to spousta otázek. Chci, aby se lidé mohli svobodně rozhodnout o své víře a nevíře. To je ten vtip. To právě chci, o to tady právě celou dobu jde. Pokud jste proti islámu, jste také proti křesťanství? Samozřejmě, že ne. Co by mi mělo křesťanství udělat? V čem je křesťanství lepší? Už jsme to zmínili – to základní poselství křesťanství je úplně jiné než poselství islámu.

M: A pokud tedy jste pro to, abychom se všichni svobodně mohli rozhodovat o své víře a nevíře, tak to právo neupíráte ani těm, kteří si zvolí náboženství dejme tomu po rodičích, kteří se tu narodí a kteří také konvertují k islámu?

K: Takto, muslim si po rodičích nevolí náboženství.

M: Takto. Tak samozřejmě. Jako vodítko dejme tomu nebo jako kontakt nejdříve, první kontakt s tím náboženstvím.

K: Tak islámské právo, které vlastně v těch rodinách platí nebo by mělo platit, říká celkem jednoznačně, že muslim, že syn muslimského otce je muslim. Tam není nějaké...

M: Já jsem to takto nemyslela, to se vám hluboce omlouvám, pokud jste to takto pochopil. Já jsem to myslela tak, jestli, pokud tedy uznáváte, v odpovědi na otázku tohoto diváka jste to uznal, právo naší svobodné volby k víře nebo nevíře a náboženství, jak on tam psal, jestli to opravdu platí pro úplně všechny občany ČR, pane docente?

K: Svobodné právo k víře nebo nevíře jistě. Jistě.

M: To znamená i pro ty věřící muslimy?

K: No tak problém prostě je, že islám není úplně normální náboženství. Islám ve svých základech, znovu to opakuju, má přinucení k víře, má trest smrti za odpadlictví, má vlastně šíření mečem atd.

M: Já chápu vaši argumentaci...

K: Jenom velice...

M: akorát vycházím z toho, jaké zákony platí v ČR. Je islám zakázaný v ČR?

K: Samozřejmě že není. Ale vy jste tady mluvila o Listině základních práv a svobod, mám pocit, že to byl paragraf 16. A ten paragraf 16 má 4 písmena, že jo. A to písmeno, mám pocit d nebo e, to byste mi mohla poradit, jestli to tam máte, říká, že svoboda vyznání může být omezena nebo výkon náboženských práv může být omezen, pokud je to zapotřebí z důvodu bezpečnosti, pořádku, práv a svobod druhých. To práv a svobod druhých je tam prostě strašně důležité, protože od islámu nejde odejít.

M: Dobře a to, co zmiňujete, tak mám chápat tak, že si vy myslíte, že to potřeba je? Proč si to nemyslí státní úřady, policie apod.?

K: To se ptejte jich.

M: A vy si to tedy myslíte?

K: Já si to myslím, a dokonce se jako pokud můžu hovořit za iniciativu IvČRn, se domnívám, že právní napadení vlastně islámu je na pořadu dne, protože ta islámská víra je v tolika ostatních bodech v rozporu s Listinou základních práv a svobod, že tady máme prostě jednoznačný rozpor.

M: Už jste podali nějaké trestní oznámení v tomto duchu, nebo to oznamujete v HP ČT24?

K: Není to, není to tak jednoduché samozřejmě právě pro tu amorfnost toho islámu, protože nemá tu jednu hierarchii, protože uslyšíte spoustu různých výmluv apod. Jeden takový pokus žalovat islám v ČR proběhl už v 90. letech a jako neúspěšně, nějak to vyprchalo. Tehdy jsem ještě nebyl v téhle věci aktivní, ale...

M: Dobře, teď to tedy chystáte znovu a budete aktivní v této věci?

K: Připravuje se to.

M: To znamená, že iniciativa, nebo vy pane docente? Zformulujte to nějak, jak to plánujete, prosím.

K: Budu přesnější. Několik poměrně schopných a známých právníků se na tydlety kroky připravuje.

M: Řeknete nějaké jméno?

K: No koment. S dovolením bych si ho zatím nechal.

M: A to znamená, že se připravuje žaloba na islám v ČR?

K: Nechci se dostat do té právníkové hantýrky, protože ji úplně přesně neznám, ale v zásadě ano.

M: Ještě bych vám ráda řekla, že tady taky existuje paragraf 355 hanobení rasy, národa, etnické nebo jiné skupiny osob včetně toho, že tam tento paragraf zmiňuje vyznání. Jste si toho vědom?

K: Tak zase tady máme prostě rozpor, že ano, mezi dvěma paragrafy. A nejspíš to skončí, až pokud někdo podá tu žalobu na islám, tak to nejspíš skončí až u Ústavního soudu nebo kde a bude se o tom rozhodovat na jiné úrovni než na té tady ve studiu.

M: Teď promiňte někdo? Chystáte to vy, iniciativa nebo někdo úplně jiný?

K: Říkal jsem tady několik právníků, kteří se k tomu chystají.

M: Ti vám mohou pomoci to sepsat, ale podáte to vy, vy osobně nebo iniciativa?

K: Zatím netuším. To bychom předjímali události.

M: Tak se dozvíme určitě víc, až budete vědět vy víc. Hroší kůže.cz: Dobrý večer, co uděláte, když za vámi přijde vaše dítě s informací, že konvertovalo k islámu? Jaká bude vaše reakce a jak to budete řešit? Zatratil byste ho kvůli tomu?

K: Samozřejmě bych ho nezatratil a tak jako na lečjaké bolesti světa, i tady pomohou informace. Většina těch konvertitů a konvertitek, které jsem poznal, k islámu konvertovala z nějakého životního bolu, z nějaké životní bolesti a nevědomosti.

M: Nezlobte se, že po vás chci zhruba tak určit počet a poměr těch, které z těch 11000 znáte. A s kolika z nich jste mluvil?

K: Takto. Online jsem mluvil určitě se stovkama konvertitů a konvertitek, ale takto přesně až na úroveň osobního přátelství a osobních rozhovorů můžeme mluvit o 15 řekněme.

M: 15 z 11000, a nebo jak? Vy jste říkal, vlastně nevíme, kolik jich tu je.

K: Ne, to opravdu nevíme. To nevíte ani vy, ani já. To neví nikdo.

M: Takže vaše reakce by byla, že byste ho nezatratil a že byste bojoval informací, jak jste říkal.

K: Informace, poučení a samozřejmě hlavně to, aby ta rodina fungovala, což samozřejmě nikdo nevíme, jak bude, protože těžko předjímat budoucnost.

M: Tak dáme prostor dalšímu divákovi, teď je to divačka – Češi celkově nesouhlasí s přijetím syrských uprchlíků. Proč rozhodují politici proti naší vůli?

K: To nevím. Samozřejmě a jsou jistě pod tlakem EU, jsou jistě taky pod tlakem svědomí apod. Ale to přijetí syrských uprchlíků, to je hrozně nešťastně položená kauza, protože my se musíme ptát, kterých uprchlíků. V Sýrii je válka.

M: Nemocných, pane docente, nemocných.

K: No, nemocných. Znovu, v Sýrii je válka...

M: Protože ten program...

K: Ano.

M: se týká nemocných, kteří potřebují neodkladnou lékařskou péči.

K: No, a v Sýrii je válka...

M: Takže nemocných.

K: V Sýrii je válka a válčí tam spousta různých frakcí a armád a bojůvek a nevyznají se v tom skoro už ani experti a těch nemocných je tam určitě spousta, a já budu o tom zítra shodou okolností mluvit v Máte slovo, kam mě pozvala vaše kolegyně paní Jílková. A teď možná překvapím, ale já se tam budu zastávat přijetí křesťanských a ateistických syrských uprchlíků. S tím, že...

M: Máte prostor samozřejmě už teď v HP na váš názor.

K: Dobře.

M: Nemusíte si ho schovávat až na zítra. To znamená, že vy jste pro to přijetí těch zhruba 15 syrských rodin?

K: No, kdyby se jednalo jenom o 15 syrských rodin, tak je to samozřejmě legrace a těžko by se bylo proti. Tady je opravdu spíše obava, že to je pouze takový první pokusný balónek a pak se budou ty požadavky zase stupňovat.

M: Ještě poslední věc. Když jste mluvil o tom, že v té Sýrii bojují různé frakce atd. To jste myslel jak?

K: To jsem myslel tak, jak to je.

M: Že je potřeba prověřit, kterého nemocného tedy přijme ČR?

K: Bohužel ano, bohužel ano. Protože nemůžeme vlastně zachránit všechny trpící tohoto světa, že ano. To bychom se mohli ptát, proč Syřany a ne třeba středoafričany a nebo Barmany, jako lidi z Barmy, a nebo lidi z Filipín atd. Takže když už to má být ta Sýrie a samozřejmě chceme pomoci nějakým těm trpícím lidem, tak je naprosto logické, že si země vybere a bude to dělat tak, aby to bylo zároveň v zájmu bezpečnosti té země nebo aby neohrozila bezpečnost té země. Tzn. to prověření je tady plně na místě.

M: Co myslíte, že se má tedy prověřovat? Souvisí to nějak s náboženstvím, s vírou? Protože státní orgány – Ministerstvo vnitra ad. řekly, že opravdu to bezpečnostní hledisko bude velmi silně zohledňováno.

K: A já věřím tomu, že bude. A dokonce věřím tomu, že to bude souviset s vírou.

M: Vy jste se totiž někde už dřív v médiích vyjádřil v tom smyslu, možná to bylo špatně pochopeno, že bychom měli přijmout syrské křesťany, ne syrské muslimy.

K: Jednoznačně. Protože podívejte se...

M: Takže tak to myslíte tedy?

K: No nemusí to být jen křesťané, mohou to být jezídé, mohou to být sekularisté, ateisté. Dokonce...

M: Takže těžce nemocné muslimské dítě to podle vás být nemůže?

K: Kolik je v těch táborech těžce nemocných dětí? Já to nevím, jo? Bude to spousta.

M: to já také nevím, jen se ptám na ten váš postoj k přijetí těch syrských uprchlíků sem?

K: Musíme si na to jednoznačně dát pozor, protože zkrátka a dobře to riziko. Navíc vy mluvíte o dětech, ale tam se mluví o dětech s rodinami, jo? 15 dětí a 70 lidí nebo něco takového, což je rozdíl, že jo.

M: Aby nepřijely ty děti samy.

K: No.

M: To znamená, ještě jednoznačně formulujte mi prosím váš postoj k přijetí syrských uprchlíků do ČR s ohledem na jejich náboženství.

K: Už 8. srpna 2014 iniciativa IvČRn vyzvala vládu a relevantní orgány, aby pomohla příp. i přijetím, azylem syrským křesťanům, jezídům, ateistům a sekularistům, příp. věřícím takových těch minoritních, mírumilovnějších islámských sekt typu alávitů, drúzů apod. A to s ohledem na to, že těch trpících je tam spousta, jo. Tam jsou jistě i muslimové mezi nimi, ale že ti, které jsem vyjmenoval, opravdu nemají kam jít. Proti nim se děje opravdu regulérní genocida např. ze strany islámského státu. A jsou to vlastně lidé, kteří tam přežili, uchovali si svou víru v té islámské náplavě po tisíc let nebo i déle a jsou to lidé jako spojení pupeční šňůrou přes křesťanství a antiku s evropskou kulturou. A zatímco ti islámští trpící mají kam jít...

M: Třeba odpůrci režimu Bašára Asáda?

K: To já, to tady už vůbec jako nechci zamotávat, protože to jsou věci, do kterých, abych řekl pravdu, nevidím. Nejsem expert na syrskou vnitřní politiku.

M: Abychom opět se tady nedostali třeba k popsání toho konfliktu. Jenom bych chtěla říci, že ČR byla o tu pomoc požádána mezinárodními organizacemi. V tuto chvíli tedy znovu se ptám. Pokud mezi těmi 15 dětmi nebo dospělými, kterým tu má být poskytnuta ta lékařská pomoc, budou muslimové, jak na to budete reagovat?

K: Já se domnívám, že nebudou. A věřím bezpečnostním orgánům, že ty prověrky, nebo jak tomu říkají, vykonají opravdu zodpovědně.

M: Na základě náboženství tedy, ne zdravotního stavu třeba těch, mezi kterými se bude vybírat. Chápu to dobře?

K: No, už jsem to řekl dostatečně jasně.

M: Na webu teď je další otázka od Lídy: Zakladatel Eurabia Adam B. Bartoš vyvěsil na web článek s názvem „Pojďme se vážně bavit o odsunu muslimů z Evropy“. Nepřipomíná vám to něco, pane Konvičko? Tohle byste vážně chtěl?

K: Nechtěl. Adam Bartoš je člověk rozporuplný samozřejmě. Má prostě velký kontroverze ohledně spousty věcí. Na druhé straně byly doby, kdy jsem si ho velice vážil, a to za to, že léta právě spravoval ten server Eurabia, který byl jedním z prvních takových diskuzních serverů na téma řekněme radikálního islámu. A tohle byste vážně chtěl? Já prostě pevně věřím, že to nebude nutné. Že k tomu nikdy nedojde.

M: Ale vy si necháváte nějaká otevřená vrátka pro to, že jste schopný připustit něco jako odsun muslimů z Evropy?

K: Bylo by neuvěřitelně hloupé nenechávat si otevřená vrátka.

M: To znamená, že připouštíte někdy, za nějakých okolností to, že by naše civilizace přistoupila k formulování takového kroku?

K: Nechci se k tomu vyjadřovat.

M: Vyjádřete se, pane docente, vyjádřete se. Byla to otázka diváků, vyjádřete se!

K: Naprosto ideální situace by byla, kdyby se muslimové na své náboženství vykašlali. Další méně ideální, ale pořád snesitelná otázka by byla, kdyby se zřekli těch radikálních prvků toho náboženství. No ale pak tady budeme mít, sama to připouštíte, nějakou tu část, která se toho nezrekne. Co s tím? To bude prostě otázka, kterou bohužel si budeme za 10 – 20 let muset položit.

M: A ještě velmi krátce, pane docente, my jsme dnes i v Událostech informovali o závěrech té etické komise Jihočeské univerzity. Jaký vy k tomu máte postoj? Byl jste vyzván k tomu, abyste dál vážil slova, která pronášíte v této debatě.

K: Mám pocit, že vážím, takže to je asi ten postoj.

M: Tak děkuju, že jste přišel. Martin Konvička z iniciativy IvČRn, docent přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity. Hezký večer vám přeju.

K: Hezký večer.